

2020 VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING

Innehåll

2020 i korthet.....	4
Eva och Peter har ordet.....	6

Ett år som inget annat

En annorlunda kongress.....	8
Coronans år.....	10
Folkhälsa och förbundsmästerskap	11
Vi ställde inte in – vi ställde om.....	11
Vi vill minska den digitala klyftan.....	15
Coronaanpassade aktiviteter i våra föreningar	16

Fler och engagerade medlemmar

Medlemsrekrytering – ett svårt uppdrag under pandemin	18
Medlemsstatistik.....	20

En stark röst för seniorerna

Möten med makten	23
Sakkunnigas arbete.....	24
Upprop för äldreomsorgen.....	25
Inte ensam	26
Seniorhandboken	27
Rapporter	28
Seniorers ekonomi.....	30

Medlemsröster.....

Tryck: Sib-tryck

Grafisk form och produktion: Eiserman Design

Foto: Tomas Södergren, Stefan Edetoft, JPS Foto och Getty Images

Redaktör/projektledning: Karin Bajlo, SPF Seniorerna

Öka vår synlighet

Mediegenomslag.....	36
Lansering av nytt intranät.....	37
Central värvningskampanj.....	37
Digital gemenskap på Facebook	38
Medlems- och föreningssupport	40

Ett medlemsmagasin för dagens seniorer

Förändringar under året	42
Innehållet i Senioren	42
Nyckeltal.....	43

Medarbetare

Medarbetare på förbundskansliet	40
SPF Seniorernas sakkunniga.....	41
Förbundsstyrelsen.....	42
Förbundsstyrelsens grupper	43

Besvarade remisser

Yttranden under 2020.....	49
Medverkan externt.....	50

Årsredovisning

Förvaltningsberättelse	56
Resultat och ställning	63
Resultaträkning	64
Balansräkning.....	65
Noter, tilläggsupplysningar	67
Revisionsberättelse.....	75

2020

2020 i korthet

Corona, corona, corona

Coronapandemin präglade stora delar av året. Begränsningar för 70-plussare, inställda aktiviteter i föreningarna, besöksförbud på äldreboenden och många svårt sjuka. Men i spåren av pandemin har vi blivit mer digitala och det har minskat det digitala utanförskapet.

Uppmärksammat i media

Förbundsordförande Eva Eriksson och generalsekreterare Peter Sikström har medverkat i ett flertal tv- och radioinslag under året. I Sveriges Radio Ekot hördes Eva Eriksson tala om behovet av att minska informationen om hushållen som finns att nå via digitala söktjänster, för att skydda äldre mot brott. SPF Seniorerna har synts i debattartiklar om vikten att seniorer inte kan skuffas undan i pandemistategin och om det massiva pensionsraset. Vid flera tillfällen har förbundet tagit upp äldreomsorgens behov av struktur- förändringar och mer medicinsk kompetens.

Ensamhetens år

Coronapandemin har isolerat många människor och gjort att den ofrivilliga ensamheten bland äldre har ökat. SPF Seniorerna driver tillsammans med PRO och SKPF Pensionärerna projektet *Inte Ensam*. Pandemin gjorde att projektet fick planera om efter rådande förutsättningar. Digitala seminarier med fokus på att nå äldre i ofrivillig ensamhet under en tid av social distansering är ett exempel.

Digital kongress

I juni påbörjade förbundet sin kongress digitalt. Här avhandlades bland annat frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen, beslut om arvoden och val av förbundsstyrelse. Kongressen kommer att avslutas så fort det går att genomföra större möten fysiskt igen.

Vi ställde inte in – vi ställde om

Under året ställde förbundet om alla utbildningar och konferenser till digitala. Digitala frågesporter och grupper för gemenskap på Facebook har skapats för att hålla i och hålla ut. Flera distrikt gjorde även de om sina utbildningar till digitala. I föreningarna var kreativiteten stor när man försökte behålla gemenskapen trots att de flesta aktiviteter fick ställas in. Promenader på längden och tvären och digitala fikastunder har hållits för medlemmarna.

Upprop för äldreomsorgen

Under sommaren drog förbundet igång ett upprop för att peka på bristerna i svensk äldreomsorg. Vid årsskiftet hade 26 122 personer skrivit under uppropet.

Kritiken som tog skruv

Eva Eriksson gick ut i stenhård kritik mot MSB för att de i sina undersökningar kring corona-opinionen, inte frågat personer över 80 år. Både Aftonbladet och TV4-Nyheter tog upp nyheten. Myndigheten backade kort därefter och meddelade att de gör kompletterande undersökningar bland dem som är 80 år och äldre.

Uppmärksammat inlägg

På bara några timmar hade 875 personer kommenterat filmen på förbundets Facebooksida om termen *brukare*. Den delades vidare över 2 800 gånger. Nästan alla som kommenterat är rörande överens om att ordet inte ska användas om de som bor på äldreboenden eller har hemtjänst.

90 000

personer följde vid årsskiftet SPF Seniorerna på Facebook

Bilden togs före coronautbrottet.

Möten med makten

Under 2020 hade SPF Seniorerna rekordmånga möten med politiker och beslutsfattare. Bland annat träffade vi statsminister Stefan Löfven tre gånger under året, vi hade otaliga samtal med socialminister Lena Hallengren och möten med Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson och hans medarbetare.

Rekorddeltagande på kurs

Förbundet inledde under hösten en satsning på att alla medlemmar ska få möjlighet att lära sig delta på digitala möten, kurser och konferenser genom att erbjuda utbildning i det digitala verktyget Zoom. I december slog förbundet rekord och utbildade, vid ett tillfälle, närmare 500 styrelseledamöter i Zoom.

EVA OCH PETER HAR ORDET

2020 blev ett år som ingen av oss kunde förutse och ett år som många av oss kanske helt vill glömma. När vi i början av året startade den vanliga verksamheten i föreningar, distrikt och förbund var vi laddade med nya tankar om utveckling, stöd till föreningar och distrikt samt flera nya spännande samarbeten för att hjälpa medlemmarna. Men som vi alla vet fick vi inte förverkliga dessa idéer och inte anade vi vilket mänskligt lidande som väntade runt hörnet.

2020 blev året då vi verkligen fick lära om och lära nytt. Skaffat oss en ny livsstil, lärt oss nya medicinska termer och blivit mycket mer digitala. Många av oss har inte levt länge nog för att ha några riktiga minnen av andra världskriget, men de som var med har sagt att pandemin har påverkat det svenska samhället på ett liknande sätt som kriget gjorde.

Det var med tungt hjärta vi i mars uppmanade alla föreningar och distrikt att ställa in de fysiska mötena inomhus och begränsa sina utomhusaktiviteter. Ett normalt år har SPF Seniorerna över 100 000 möten och aktiviteter i våra föreningar. Under 2020 kunde betydligt färre aktiviteter genomföras på ett säkert sätt.

Vi fick i stället på rekordtid ta fram förslag på corona-anpassade aktiviteter för både föreningar och enskilda medlemmar. Förbundet fick snabbt ändra sin organisation för att möta den enorma efterfrågan som uppstod hos media, myndigheter och andra intressenter för att höra SPF Seniorernas syn på konsekvenserna av pandemin. Vi har haft flertalet möten med statsminister Stefan Löfven och vice statsminister Isabella Lövin, socialminister Lena Hallengren, övriga ministrar och riksdagen, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Sveriges kommuner och regioner och många fler myndigheter och företag och organisationer.

Förbundet har sett det som sin uppgift att säkerställa att seniorer inte glöms bort av samhället när en nationell och internationell kris uppstår. Vår envisa kamp har gjort att myndigheter har fått göra om och göra rätt och stundvis backa och be om ursäkt för att de inte skött sina uppgifter på det sätt som alla seniorer i Sverige har rätt till.

När vi startade året var vi inte beredda på att 2020 skulle bli det år då SPF Seniorerna kanske hade den viktigaste uppgiften att fylla under vår drygt 80 åriga historia. Som vakthund, pådrivare och problemlösare. Alla de roller som vi inte borde behöva ta på oss men som har visat sig vara nödvändiga i denna kristid. Men även som medmänniskor, som ställt upp för alla de som blivit ofrivilligt isolerade under pandemin. Nu när prövningens tid kom så tycker vi att SPF Seniorerna har klarat av att inte ställa in verksamheten helt utan att ställa om; och klarat av de utmaningar vi mött. Tillsammans i föreningar, distrikt och förbund har vi gjort en stor insats för att vara seniorernas röst i samhället och med ett positivt synsätt, nytänkande och handlingskraft har vi gjort skillnad i en tid vi sent kommer att glömma.

Eva Eriksson
förbundsordförande

Peter Sikström
generalsekreterare

ETT ÅR SOM INGET ANNAT

*Vårt mål är att vara en medlemsanpassad organisation och en attraktiv samarbetspartner, lokalt, regionalt och nationellt. Föreningar, distrikt och förbund är alla lika viktiga delar av samma organisation. Vi arbetar tillsammans för våra medlemmar, och vi stöttar varandra i våra olika roller. Vår organisation ska uppfattas som nytänkande och inkluderande med plats för medvetna, nyfikna och engagerade medlemmar.
(Mål och riktning 2018–2020)*

En annorlunda kongress

Den 12–14 juni skulle SPF Seniorernas 30:e kongress ha gått av stapeln på Lidingö i Stockholm. På grund av pandemin och med hänsyn till myndigheternas rekommendationer kring sammankomster fick förbundet snabbt ställa om. Inför valet att antingen skjuta upp kongressen på obestämd tid eller att hitta ett alternativt sätt att genomföra den på, valde förbundet det sistnämnda.

Den 12 juni samlades därför förbundsstyrelse, valberedning och 119 ombud till en kongress i den digitala plattformen Zoom. På plats på förbundskansliet fanns förbundsstyrelsens

arbetsutskott, valberedningens ordförande Ingela Lindberger, kongressordförande Elving Andersson samt generalsekreterare Peter Sikström. På plats fanns även personal från kansliet i rollerna som sekreterare och protokollförare samt för att hantera tekniken under mötet.

Kongressdagen föregicks av ett flertal testmöten så att alla som ville fick säkerställa den tekniska utrustningen, känna på hur Zoom fungerade och hur omröstning kunde gå till. För att underlätta diskussioner mellan ombuden innan kongressen lades handlingarna också upp i verktyget VoteIT.

Kongress i två delar

Sittande förbundsstyrelse föreslog kongressens ombud att dela upp kongressen i två delar – en första del där ett antal frågor hanterades den aktuella dagen och en andra del för behandling av bland annat det nya stadgeförslaget och inkomna motioner. Ombuden beslutade enligt förslaget vilket innebär att följande punkter behandlades den 12 juni:

- Verksamhetsberättelser för åren 2017–2019
- Årsredovisningar 2017–2019
- Fråga om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen
- Beslut om arvoden
- Beslut om årsavgift till förbundet
- Val av förbundsordförande samt förste och andre vice förbundsordförande
- Val av övriga ledamöter till förbundsstyrelsen
- Val av revisorer och revisorsersättare
- Sammanläggning av distrikten Jämtland och Härjedalen

Kongressen beslutade att motioner, stadgeförslag, rapporter samt val av ny valberedning ska behandlas vid en återupptagen kongress så snart en sådan går att genomföra fysiskt. Att dessa frågor behöver diskuteras vid ett fysiskt möte, där de ombud som vill då obehindrat kan argumentera för sin sak, var kongressen helt överens om.

Eva Eriksson fick fortsatt förtroende

Sittande förbundsordförande fick nytt förtroende och omvaldes som förbundsordförande av en enhällig kongress. Till 1e vice ordförande valdes Lena Gustafsson och till 2e vice ordförande Nils Ingmar Thorell. Till övriga ledamöter valdes: Ann Hedberg Balkå, Lars Åke Carlsson, Åke Persson, Ann-Christine Baar, Berndt Ericsson, Chatrine Pålsson Ahlgren, Anders Bergsten, Mona Wilsson, Kjell Hansson och Monica Ulfhielm.

Eva Eriksson avslutade kongressens första del, tackade alla ombud för det fortsatta förtroendet och det stora tålamod som visats under dagen med den nya tekniken, som trots lite inledande problem till slut visade sig fungera riktigt bra.

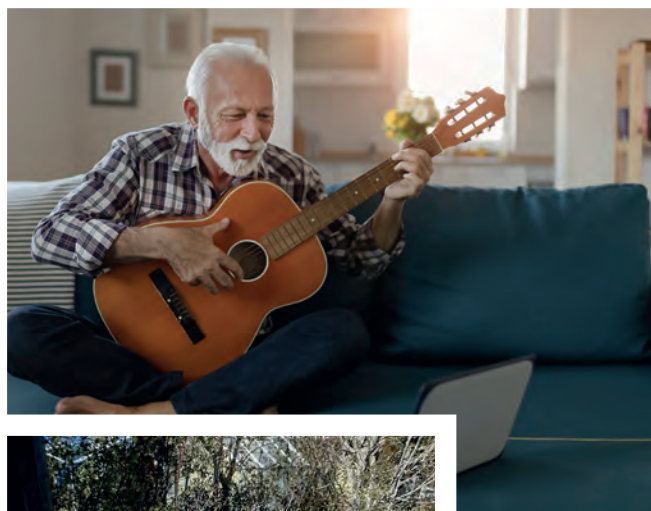
Eva Eriksson
omvaldes till
förbunds-
ordförande av
en enhällig
kongress.

Coronans år

2020 kommer att gå till historien som året då det mesta ställdes på ända. I en organisation som SPF Seniorerna bygger en stor del av verksamheten på det personliga mötet. Det gäller vårt påverkansarbete såväl som aktiviteter och den sociala gemenskapen. Och det gäller på alla nivåer – förbund, distrikt och föreningar.

När coronapandemin i mars visade sig vara ett faktum ställdes hela förbundet inför en omställning av sällan skådat slag. Möten med politiker, myndigheter och företrädare för andra organisationer blev på en gång mycket svåra att genomföra fysiskt. Under våren tvingades förbundet gå ut med den ena rekommendationen tuffare än den andra och till slut avråda helt från aktiviteter inomhus och uppmana till aktiviteter utomhus på ett corona-säkert sätt.

Information och tips på förbundets webb

I ett tidigt skede av pandemin tog förbundet ett stort ansvar för att sprida information om det nya coronaviruset inte bara till våra egna medlemmar utan även till en bred allmänhet med fokus på seniorer. Viktig information och bra tips sammanställdes och lades ut på förbundets hemsida – allt från myndigheternas rekommendationer till tips på matkedjor med e-handel och hemleverans och tips på olika aktiviteter, såväl digitala som traditionella, för att fördriva tiden och sysselsätta sig när det nu inte längre var möjligt att aktivera sig och träffas på vanligt sätt.

Förbundet har även regelbundet gått ut med information och tips till föreningarna och uppmanat dem att upprätthålla de utomhusaktiviteter som varit möjliga, att genomföra studiecirklar och andra träffar digitalt, att hålla kontakten via telefon och mejl med sina medlemmar. Uppfinningsrikedomen och engagemanget har varit stort och för många enskilda medlemmar har de insatser som föreningen gjort haft mycket stor betydelse för att minska känslan av ensamhet och isolering.

Hjärnkoll med SPF Seniorerna

Under våren och fram till sommaren producerades 14 frågesportfilmer av och med Peter Sikström där kluriga frågor varvades med intressanta fakta. Filmerna lades ut på förbundets Facebooksida. Filmerna blev populära och ett återkommande inslag som många såg fram emot när helgen närmade sig. Succén upprepades till julen då sju nya filmer lanserades för att ge underhållning under storhelgerna.

Folkhälsa och förbundsmästerskap

Även i år deltog förbundet i Socialstyrelsens kampanjvecka *Balansera mera* som uppmärksammar risker för fallolyckor och hur de kan minskas. Materiel med tips och träningsprogram spreds.

Inom SPF Seniorerna arrangeras varje år ett flertal nationella förbundsmästerskap i grenar som bordtennis, boule, bowling, golf, mattcurling, oriente-

ring och skidor. Arrangörer för mästerskapen är våra föreningar eller distrikt, ofta i samarbete med det lokala föreningslivet. Förbundet arrangerar också riksfinaler i bridge och frågesportstävlingen *Hjärnkoll*. Inför 2020 var vi väl rustade med färdiga arrangörer i alla grenar och många var långt gångna i sina förberedelser och planeringar. Tyvärr kunde inget av de planerade förbundsmästerskapen genomföras på grund av pandemin. Glädjande nog har samtliga arrangörer varit positiva till ett nytt försök 2021 och kan således dra nytta av det arbete som redan lagts ned för 2020.

Intresset för digital teknik och digital kunskap har ökat stort bland våra medlemmar.

Vi ställde inte in – vi ställde om

Att känna gemenskap och att vara med i ett sammanhang är ett grundläggande behov hos oss människor. Att träffas, att delta i aktiviteter och engagera sig i en fråga tillsammans med andra har varit det självklara i en organisation som SPF Seniorerna; men så kom pandemin. Hur skulle vi kunna mötas, hur skulle vi kunna hålla energi och engagemang uppe när vi var distanserade från varandra? Det var många frågor och stora utmaningar för vår organisation där det fysiska mötet och gemenskapen är en stor del av vår verksamhet. Det som faktiskt inträffade var att deltagandet på konferenser och utbildningar ökade då förbundet ställde om dessa till digitalt. Många talar om att det skett en chockdigitalisering och nu, när vi tittar i backspeglarna, ser vi att såväl intresset för digital teknik som digital kunskap har ökat stort bland våra medlemmar. Utmaningen är dock fortfarande att nå dem som ännu inte står på tröskeln till sin digitala resa.

Digital omställning

Förbundet gjorde en stor omställning för att medverka till digital delaktighet. Konferenser och utbildningar genomfördes på digitala plattformar i stor utsträckning. I början fungerade inte alla digitala plattformar tillfredsställande och vi manade till "digitalt tålamod". Förbundet satsade på den digitala mötesplattformen Zoom och startade en stor digital utbildnings-satsning i Zoom: Zoom för styrelser. Det blev ett rekorddeltagande då 500 styrelsemedlemmar deltog vid ett seminarium.

99%

tyckte att utbildningen var informativ.

97%

tyckte att det var lätt att följa med i utbildningen.

Konferenser och utbildningar i förbundets regi

- Inspirationskonferens för distriktsstyrelser. Ett digitalt seminarium med syftet att inspirera till att använda digitala plattformar samt ge möjlighet till erfarenhetsutbyte.
- I skuggan av Corona – en konferens om kommunikation, marknadsföring och rekrytering som genomfördes som ett webinarium där 160 förtroendevalda deltog.
- Seniorer mittemellan två val – en intressepolitisk kurs som vände sig till alla våra medlemmar, 230 medlemmar deltog i webinariet som hölls vid två tillfällen.
- Digitala konferenser för distriktens utbildningsansvariga anordnades vid två tillfällen under året med syftet att erbjuda erfarenhetsutbyte samt utbildning i olika digitala plattformar.
- Ny i distriktsstyrelsen, del 1, genomfördes som en digital konferens med information från förbundet.
- Två folkhälsokonferenser genomfördes – en fysisk och en digital. Den förra skulle bidra till att motivera och inspirera och dela med sig till andra i deras viktiga folkhälsoarbete. I slutet av året hölls en digital uppföljningskonferens med möjlighet till erfarenhetsutbyte samt framåtblick.

Utbildningsfilmer

Pedagogiska utbildningsfilmer har producerats för att täcka utbildningsbehov hos förtroendevalda i föreningar och distrikt. Även nya utbildningsfilmer för hemsidor och medlemsregistret har producerats.

DO-konferenser

Under året genomfördes två digitala DO-konferenser, en i maj och en i oktober. Fokus på konferenserna var den pågående pandemin, kongressen 2020 samt hur förbundet ställer om till digitala verktyg för att säkerställa kommunikationen. Förutom konferenserna upprätthölls dialogen med distriktsordföranden via månatliga webbsändningar.

Tryggare ekonomi på äldre dar

Tillsammans med övriga seniororganisationer deltar förbundet sedan flera år tillbaka i Finansinspektionens utbildningssatsning, *Tryggare ekonomi på äldre dar*. Årets första konferens var fysisk och genomfördes med 13 deltagare. Den andra konferensen genomfördes som ett digitalt webinarium och 23 medlemmar deltog från vår organisation.

Samarbetet med Studieförbundet Vuxenskolan

Studieförbundet Vuxenskolan, SV, ställde om från analogt till digitalt och stöttade distrikt och föreningar ute i landet. Många distrikt och föreningar har erbjudits utbildning för att använda digital teknik för möten och studiecirkel. SV har även erbjudit digitala kulturevenemang för våra medlemmar. För att nå dem som ännu inte deltagit i ett digitalt möte initierade förbundet ett samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. SV livesände fyra digitala seminarier: Zoom för nybörjare som vände sig till våra medlemmar. I samband med detta producerade SV ett antal videofilmer för utbildning i Zoom.

Förbundets medverkan i distriktskonferenser

Förbundet har under året medverkat vid olika konferenser och utbildningar i distrikten – fysiskt eller digitalt. Tidigt under våren stod det klart att den

verksamhetsplan som förbundet tagit fram för 2020 skulle bli mycket svårt att genomföra. Förbundet har dock under hela året arbetat med inställningen ”vi ställer inte in – vi ställer om” i betydelsen att om möjligt genomföra planerade aktiviteter – om än på annat sätt, primärt digitalt, och om detta inte varit möjligt ställa om planeringen och fokusera på det som varit görbart.

Seniorsurfarna & Seniorsurfarskolan

Utbildningsradion, UR, startade den digitala satsningen, *Seniorsurfarna* mot bakgrund av att många äldre upplever att ny teknik inte alltid förenklar tillvaron. Tvärtom kan stora teknikskiften under en period påverka individens rörelsefrihet, förmåga att följa med och delta i det offentliga samtalet, och även de privata kontaktvägarna förändras. Programmet fokuserar på att träna digitala färdigheter och ge praktiska tips och instruktioner.

Under våren genomförde förbundet tillsammans med SV, två digitala seminarier för att utbilda våra medlemmar till cirkelledare i det som kallas *Seniorsurfarskolan*. Syftet med Seniorsurfarskolan är att utbilda de som inte är digitala och detta skulle ske fysiskt. Pandemin satte dessvärre stopp för detta. Nu har UR producerat säsong två av *Seniorsurfarna*. SPF Seniorerna har varit referensgrupp med målet att programmet, liksom tillhörande handledning, anpassas till målgruppen seniorer.

Foto: Malin Göransson, UR

Webbsända seminarier med sakkunniga

Under hösten 2020 anordnade SPF Seniorerna webinarier om aktuella äldrepolitiska frågor. Förbundsordförande Eva Eriksson förde samtal med SPF Seniorernas sakkunniga.

Gösta Bucht, SPF Seniorernas sakkunnige i vård- och omsorgsfrågor och förbundsordförande Eva Eriksson samtalade om äldreomsorgen i Sverige och svarade på frågor från våra medlemmar. En föreläsning på webben, med Gösta Bucht, berättade om fallskador och om hur de kan förebyggas och undvikas finns också tillgänglig. Thony Björk, sakkunnig inom läkemedel, tog upp hur läkemedelsförsörjningen ser ut i Sverige, hur kan jag bäst planera mina läkemedelsuttag, vilka rättigheter har jag till en läkemedelsgenomgång liksom vacciner mot covid-19. Varför är bostaden så viktig för oss seniorer och hur sköts bostadsfrågorna för de äldre i kom-

munerna, var några av frågorna som Eva Eriksson och Fredrik von Platen, sakkunnig i bostadsfrågor, diskuterade.

Digital interndemokrati

Årsmöten och stämmor

Distriktens regionala stämmor kunde på grund av pandemin i många fall inte genomföras fysiskt. Förbundskansliet undersökte möjligheterna att genomföra dem på andra sätt och informerade om dessa. Mallar och underlag producerades och goda exempel spreds. Under slutet av året gjordes motsvarande informationsinsats inför 2021 års föreningsårsmöten. Det vanligaste sättet att hålla stämma var att genomföra den per capsulam, följt av digital stämma. Förbundet var behjälpligt vid de digitala stämmorna. Förberedande övningstillfällen genomfördes för alla medverkande och deltagare.

Vi vill minska den digitala klyftan

Andelen äldre som är digitala blir allt större för varje år som går och många har tagit ett stort steg framåt under 2020 till följd av pandemin. Men det finns också en grupp som riskerar att hamna utanför när samhället blir alltmer digitaliserat. Personer som kanske saknar den kunskap som behövs eller känner sig osäkra på att använda digitala tjänster. Under pandemin har det varit svårt för dessa personer att få praktiskt stöd och hjälp av exempelvis familjemedlemmar eller vänner och risken är att dessa personer därför hamnar än mer utanför. För förbundet är det därför prioriterat att delta i projekt som bidrar till att minska den digitala klyftan för såväl förbundets medlemmar som för seniorer i allmänhet.

Betalningshjälp

Samarbetet mellan förbundet, Sveriges banker och Mastercard fortsatte under året i en icke-fysisk skala. Webbplatsen betalningshjalpen.se öppnade och ger inspiration, information och instruktion om hur man kan komma igång med en digital vardag. Frågor som berörs är bland andra hur man handlar på nätet och betalar räkningar, hur man betalar med kort online och i butik, samt förklarar termer som blippa, swisha, BankID, säkerhet, internetbank. I samarbetet ingår även kontakt och stöd i betalningsrelaterade frågor.

Digitalhjälp

Behovet att kunna använda digitala tjänster har ökat under coronapandemin, men det är många som behöver hjälp att komma igång. På *Digitalhjälp* finns samlad information om de tjänster och verktyg som finns tillhands.

På Digitalhjälp finns även ett helt nytt stödmaterial som Post- och telestyrelsen (PTS) har tagit fram. Det innehåller steg-för-steg-guider, instruktionsfilmer och fördjupande information om videosamtal samt information om hjälp på distans med fjärrstyrning.

SPF Seniorerna har varit delaktiga i arbetet med Digitalhjälp i en referensgrupp som är knuten till arbetet.

Svenskarna och internet

När Internetstiftelsen i december släppte rapporten *Svenskarna och internet 2020* medverkade förbundsordförande Eva Eriksson digitalt vid rapportsläppet och kommenterade resultatet. Hon sa bland annat att det är glädjande att allt fler äldre blir digitalt delaktiga. Digitala verktyg har underlättat vardagen och bidragit till att lindra ofrivillig ensamhet. Men hon påpekade även att samtidigt som vi gläder oss ska vi komma ihåg alla som inte kan eller vill vara digitalt delaktiga. De har också rätt att ta del av samhället. När myndigheter ställer krav på digital kompetens för att använda samhällsservice ställer vi krav på myndigheterna. Vi vill att de som står utanför digitalisering ska erbjudas kostnadsfri utbildning och subventionerad digital utrustning.

Rapporten visar att de flesta nya internetanvändarna är 76 år eller äldre. Pensionärer är också den grupp där flest känner sig mer sociala av att spendera tid framför en digital skärm, och är överlag mest positiva till mer skärmtid. De som är 76 år eller äldre har dubblat sin användning av videosamtal.

Internetstiftelsens
rapport visar att
det flesta nya
internetanvändarna
är 76 år eller äldre.

Coronaanpassade aktiviteter i våra föreningar

Under coronapandemin har våra föreningar visat på en fantastisk uppfinningsrikedom och jobbat hårt för att hålla i gemenskapen trots restriktioner.

Ett axplock av vad som gjorts runt om i landet under året:

1. Boule är en populär aktivitet inom SPF Seniorerna Trögd. Under pandemin passade föreningen på att rusta upp utomhusbanan vid Vikinghallen i Veckholm.
2. SPF Seniorerna Rosenbom arrangerade natur- och kulturvandringar med syfte att ge deltagarna motion, social samvaro samt natur- och kulturupplevelse.
3. SPF Seniorerna BackaKärre bjöd på föredraget Landmärken, som betytt mycket för Göteborg, under ett månadsmöte utomhus i september.
4. Vandringsgruppen i SPF Seniorerna Kiladalen anordnade en gemensamhetsdag med tipspromenad och lekar för medlemmarna. Det blev både boll och kubbspel och vid varje station var det "spritdepå" (för händerna).
5. SPF Seniorerna Aktiv Arboga anordnade digital studie-cirkel i släktforskning.
6. SPF Seniorerna Örebro bjöd in till Eldfest med brasa, marschaller, glögg, pepparkakor och trevlig samvaro.
7. SPF Seniorerna Lerumsbygden firade kanelbullens dag med en träff i Lerums Bygdgilles trädgård.
8. SPF Seniorerna Boren Borensberg arrangerade sommarutflykt till Vadstena. Efter rundturen intogs det medhavda kaffet vid borden i parken. Resan till och från Vadstena gjordes i egna bilar.
9. SPF Seniorerna Ljungby arrangerade Vandring på Bergastigen, en vandring som gick över rullstensås, utefter ån Lagan, genom ett fågelreservat och över en "svängig" hängbro till området Aspudden.
10. SPF Seniorerna Glada Hudik har ett flertal gånger arrangerat en promenadaktivitet som de kallar Promenera och Lär känna en del av Din Stad, som har engagerat många medlemmar.
11. Det blev fisketur i soligt sensommarväder när SPF Seniorerna Sydporten, Hörnefors bjöd in till trevlig samvaro med fiskafänge.

12. SPF Seniorerna Vimmerby har tillsammans med SV virkat och stickat ett täcke som är 12,6 m långt och 1,5 m brett. Kan det vara Sveriges största coronatäcke?

13. SPF Seniorerna Trivsamt Bjärnum arrangerade korvgrillning och fika vid Bjärnums Museum.

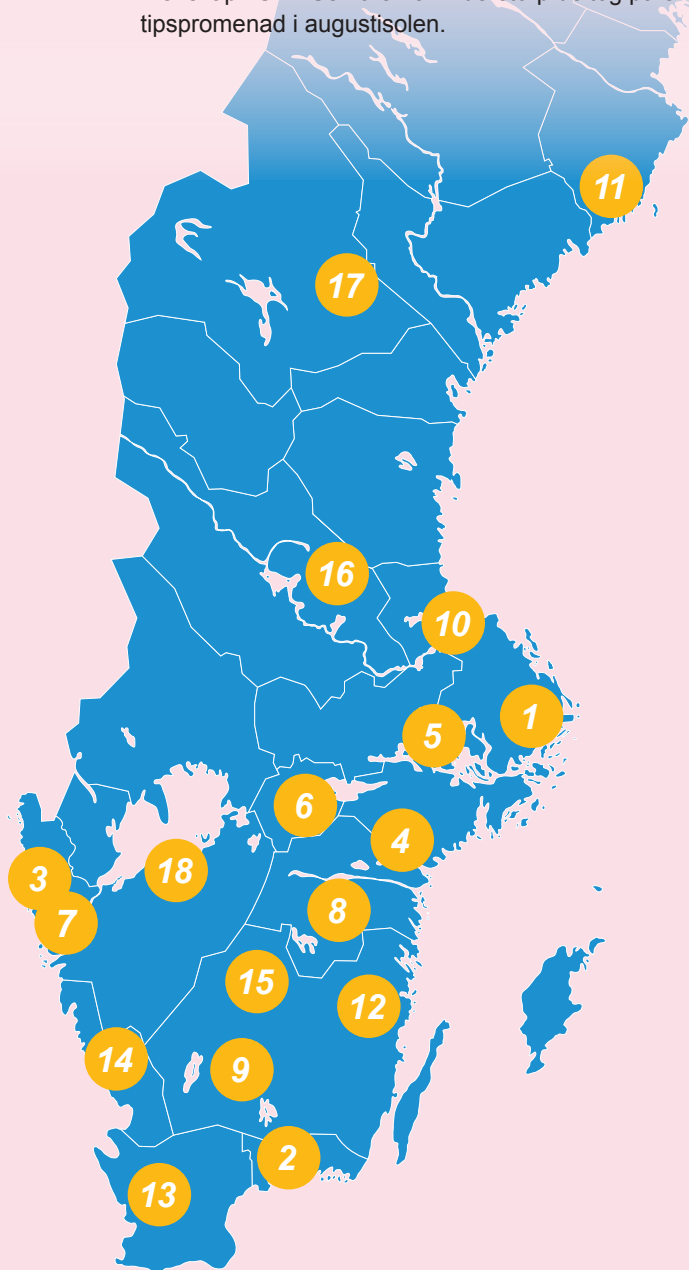
14. SPF Skällinge-Nösslinge bjöd på fika fyra vackra torsdagar i augusti i Skällingegårdens park. Vid tre tillfällen underhöll lokala musiker och vid ett tillfälle en kör.

15. Många medlemmar som saknade sin föreningsgemenskap i SPF Seniorerna Anderstorp deltog på en tipspromenad i augustisolen.

16. SPF Seniorerna i Falun startade under våren en ring-grupp och ringde drygt 600 ensamma personer över 80 år. Samma förening ordnade även Rock på Lilltorpet med coronavänlig dans på rotundan.

17. Det blev en lite annorlunda surströmmingspremiär när SPF Seniorerna Östersund delade ut surströmmingsburkar att avnjutas i hemmiljö.

18. I november arrangerade SPF Seniorerna Skövde stavgång med naturfika vid Aspö gård.

FLER OCH ENGAGERADE MEDLEMMAR

*Vårt mål är att organisationen ska växa i takt med det ökande antalet seniorer och med en högre medlemstillväxt än andra organisationer för äldre. I relationen med våra medlemmar och potentiella medlemmar ska vi uppfattas vara nytänkande, framåtblickande och inkluderande.
(Mål och riktning 2018–2020)*

Medlemsrekrytering – ett svårt uppdrag under pandemin

Genom förbundets undersökningar vet vi att den vanligaste vägen till medlemskap går via en befintlig medlem. Genom att prata gott om sin förening, informera om verksamheten och bjuda med potentiella medlemmar till olika aktiviteter blir varje befintlig medlem en oerhört viktig kanal och vårt främsta verktyg för att värva nya medlemmar. Vi vet också att den omfattande verksamheten och

den sociala gemenskapen lockar många som läser om den i lokala medier, på hemsidorna och i sociala kanaler.

På grund av pandemin har alla aktiviteter inomhus fått ställas in och aktiviteter utomhus fått anpassas efter rådande rekommendationer. Eftersom det främst är aktiviteter och social gemenskap som lockar till medlemskap har det varit svårt för föreningarna att attrahera nya medlemmar under 2020 då de inte kunnat erbjuda mycket av vare sig det ena eller det andra.

”Vi har hållit modet uppe och gjort vad vi har kunnat, ställt upp för varandra och tillsammans sett med tillförsikt på den tid som kommer. Jag är så stolt över att vara förbundsordförande för SPF Seniorerna.”

Eva Eriksson

Medlemsstatistik

Att det varit ett tufft år avspeglar sig i medlemsstatistiken. Året inleddes starkt och i mars månad hade de flesta distrikt en positiv medlemstillväxt. Sedan slog pandemin till och därmed svårigheterna att värva nya medlemmar. Vid årets utgång hade förbundet totalt 250 451 medlemmar, en minskning med 9 055 medlemmar eller drygt tre procent. Det är det största tappet i förbundets historia enligt den statistik som finns tillgänglig.

Den främsta förklaringen till medlemstappet ligger i att det värvats färre nya medlemmar under året. Under 2020 rekryterades endast 10 531 nya medlemmar vilket är en minskning med drygt 7 700 personer jämfört med 2019.

12 320 medlemmar har utträtt under 2020 vilket är färre än antalet som utträdde under 2019 (13 677). Under året avled 8 090 medlemmar vilket är ca 500 fler än genomsnittet 2017–2019.

Mässor

Liksom tidigare år kunde distrikten ansöka om mässbidrag för att ställa ut eller på annat sätt delta på olika mässor runt om i landet. Förbundet beviljade bidrag för såväl stora mässor som Bok- och biblioteksmässan och Elmia Husvagn och Husbil vilka lockar besökare från hela landet, som min-

dre och mer lokala arrangemang som 60+ mässor, marknads- och kommundagar.

Att delta i dessa mässor och sprida information om förbundets verksamhet är en viktig del av det lokala varumärkesarbetet och värvning av nya medlemmar. På grund av pandemin kunde endast ett fåtal av dessa mässor genomföras under årets första månader, i övrigt ställdes de in av arrangörerna. Även Nordiska Trädgårdar, där förbundet planerat att medverka, ställdes in.

De medel som avsatts i budgeten för just mässbidrag nyttjades istället till rikstäckande annonsering för att på så sätt bidra till nyrekrytering och stärka kännedomen om SPF Seniorerna. Distrikten erbjöds även att söka bidrag för annonsering i lokal media vilket 14 distrikt nappade på.

Digital marknadsföringskonferens

I början av oktober genomfördes en digital konferens om marknadsföring och kommunikation i skuggan av corona i stället för den fysiska rekryteringskonferens som från början planerats för hösten. Under konferensen låg fokus på varumärke, vad som bidrar till högt anseende, vikten av att fortsätta kommunicera med medlemmarna trots att få eller inga aktiviteter genomförs samt hur hemsidor och sociala medier kan nyttjas i kommunikationen.

Ett tufft
år som
avspeglar sig
i statistiken

Traditionellt är det representanter från distrikten som bjuds in till förbundets konferenser vilket innebär att ca 20–25 personer deltar på plats för att sedan sprida information vidare inom sina respektive distrikt. Eftersom konferensen genomfördes digitalt kunde även föreningar bjudas in och totalt deltog cirka 160 personer vilket är fler deltagare än vid någon tidigare förbundskonferens.

Medlemsundersökning

Förbundets företrädare får regelbundet frågor om ”vem” de företräder i mer socioekonomiska termer såsom hur de bor, hur de har det ekonomiskt och vilka intressen de har. Detta är uppgifter som inte finns, och inte heller ska finnas, i medlemsregistret.

I december genomfördes därför för första gången en medlemsundersökning med syfte att på en sammanställd nivå få en bättre bild av förbundets medlemmar.

Medlemsförmåner

Under 2020 har samarbetet fortsatt med förbundets långsiktiga partners; If, E.ON, Skandia, hallon, mySafety och Tallink Silja. Nya samarbeten har etablerats med Readly, Bookbeat, Euroflorist, Bonniers bokklubb och Picapen som erbjudit medlemsförmåner av olika slag. Familjens Jurist och Lavendla Juridik har erbjudit medlemsrabatt på familjejuridiska dokument.

EN STARK RÖST FÖR SENIORERNA

*Vårt mål är att tydligt "äga" ett fåtal frågor av stor betydelse för gruppen seniorer och samhället i stort. Vi ska uppfattas vara en innovativ, oberoende kunskapskälla vars starka förtroendefulla röst hörs både nationellt och lokalt.
(Mål och riktning 2018–2020)*

Påverkan och inflytande

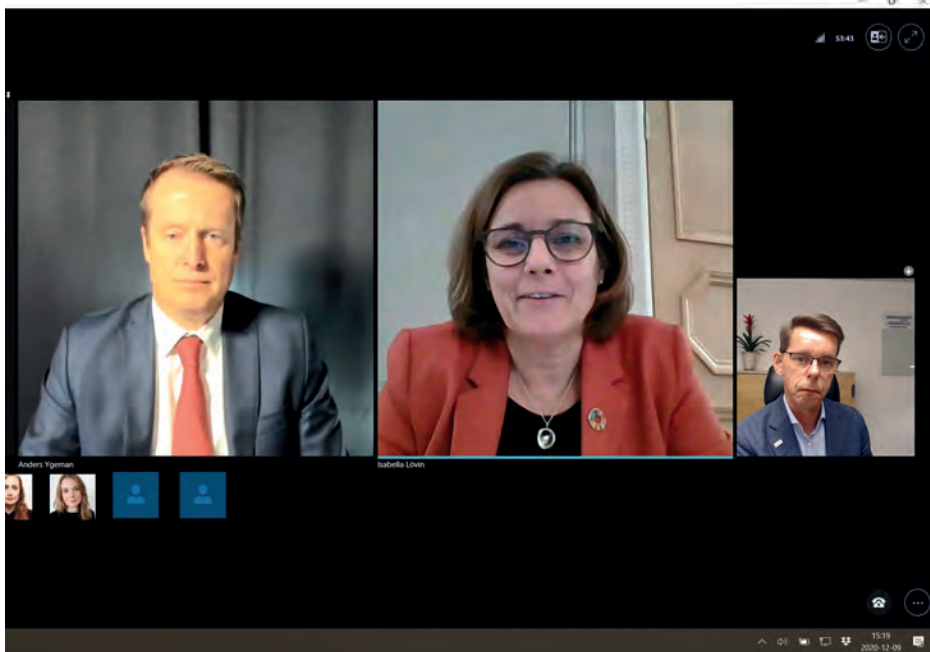
Förbundets arbete med opinionsbildning, politik och påtryckning påverkades av pandemin. En del av arbetet handlar om att underhålla och bygga relationer till opinionsbildare och beslutsfattare. Detta försvårades då den allmänna rekommendationen var att undvika fysiska möten med personer som man inte vanligtvis umgås med. På grund av smittläget ställdes årets upplaga av Almedalsveckan in.

Förbundet fortsatte att arbeta med de tre prioriterade frågorna seniorers ekonomi, vård och omsorg samt boende. Därutöver jobbade förbundet även med andra frågor som till exempel trafik, brott mot äldre, folkhälsa, anhörigfrågor, diskriminering, digitalisering och kontanter.

Med anledning av pandemin och det stora antalet sjukdoms- och dödsfall på särskilda boenden för äldre valde förbundet att koncentrera sitt sakpolitiska arbete till smittbekämpning och situationen i äldreomsorgen och äldreomsorgen.

I ett otal öppna brev, digitala möten, debattartiklar och intervjuer ställdes frågor och krav om isoleringen av personer över 70 år, besöksförbud på särskilda boenden, skyddsutrustning till personal och närstående i äldreomsorgen, åldersgränser i enkäter, vaccinering med flera.

Ett uppdrag för äldreomsorgen formulerades och publicerades. I anslutning till uppdraget genomfördes en offentlig digital namninsamling för en förbättrad äldreomsorg.

På grund av pandemin hölls många möten via digitala plattformar

Framgångar

Förbundets uthålliga och sakkunniga arbete ledde till en rad framsteg under året. På årets första dag trädde en ny bestämmelse i kraft som kräver att banker tillhandahåller kontanter i rimlig utsträckning över hela landet. Flera års envis kamp kröntes med framgång. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ändrade sina opinionsmätningar om pandemin så att frågor ställdes även till de som har fyllt 80 år. Pensionsgruppen föreslog ett inkomstpensionstillägg, efter årtal av påpekande från förbundet om att det lönar sig dåligt att ha arbetat för sin pension.

Möten med makten

Uppvaktnings av beslutsfattare med makt över frågor som har betydelse för seniorer är en viktig aktivitet i arbetet att påverka och ha inflytande. På grund av pandemin ställde förbundet om sin mötesverksamhet till icke-fysisk form. Ett stort antal uppvaktningar, träffar och möten genomfördes digitalt i stället. Regelbundna möten som regeringens pensionärskommitté och myndigheternas äldreåd minskades i periodicitet och genomfördes i stället digitalt.

Under året genomförde förbundets förtroendevalda, anställda och uppdragstagare digitala uppvaktningar vid flera tillfällen av statsminister Stefan Löfven, socialminister Lena Hallengren och socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi. Därtill uppvaktade förbundet vice statsminister Isabella Lövin, demokratiminister Amanda Lind och finansmarknadsministerns statssekreterare. SPF Seniorernas förbundskansli besöktes av socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi, som också medverkade i ett avsnitt av *Seniorpodden*. Frågorna som berördes under dessa möten var bland annat pensionssystemets otillräcklighet, väntetider för bostadstillägg, seniorers svårigheter att få banklån, föreningars svårigheter att sätta in kontanta dagskassar i bank samt stöd till föreningslivet för arbete under pandemin och emot ofrivillig ensamhet.

Därutöver har förbundets företrädare inom ramen för regeringens pensionärskommitté (S 1991:98) haft samtal med statsråd, statssekreterare och andra regeringsföreträdare. Kommitténs möten förbereddes i gemensamma digitala möten med PRO, SKPF Pensionärerna och RPG.

Eva Eriksson medverkade i trafik- och skatteutskottets seminarium om ökad tillgänglighet och

I februari besökte Socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi (S) förbundskansliet för ett samtal om pensionerna.

hållbara resor i hela landet. Hon uppvaktade även partiernas gruppleadare i socialutskottet för att tala äldreomsorg och äldresjukvård samt ledamöter i socialförsäkringsutskottet och pensionsgruppen om pensionsfrågor. Ordförande i riksdagens finansutskott, Fredrik Olovsson (S), mötte förbundsstyrelse och distriktsordförande för att tala budgetproposition.

Löpande har förbundet mött företrädare för SKR och bland annat talat om utmaningar för äldreomsorgen, arbetet med smittprevention, samt pensionärsråd. Vid möte med PostNords styrelseordförande talades om utveckling och förändring av posttjänsten, portopriser och postutdelning.

Under året hölls flera digitala möten med Folkhälsomyndigheten om de särskilda rekommendationerna till personer som fyllt 70 år, vaccination mot covid-19 samt om folkhälsopolitik. Digitalt möte hölls även med Pensionsmyndighetens generaldirektör om bland annat handläggningstiderna för bostadstillägget, uppräknings i systemet och inkomstpensionstillägget. RUT-utredningen uppvaktades om ett särskilt rutavdrag för äldre.

Sakkunnigas arbete

Fyra sakkunniga seniorer var arvoderade för sakområdena vård och omsorg, bostäder, läkemedelsfrågor samt äldrepolitik. En sakkunnig för pensionsfrågor var anställd. De sakkunniga bidrog med sin sak-

kunskap och sina nätverk till att höja kvaliteten och kompetensen såväl i förbundets publikationer, utbildningar, kurser och konferenser som i förbundsledningens uppgift att synliggöra och påverka seniorers livssituation. Det skedde bland annat genom uppvaktningar, deltagande i offentliga råd och dialoger, offentliga utredningar, samt genom att skriva debattartiklar, blogga och besvara remisser från organisationer, Regeringskansliet och andra myndigheter. Tre webinarier med förbundsordförande och sakkunniga om deras respektive sakområden spelades in för visning i efterhand. De sakkunniga medverkade även vid distriktens digitala arrangemang.

Pensionärsråd

Kommuners och regioners pensionärsråd är ett viktigt forum för insyn, dialog och samråd. SPF Seniorernas företrädare använde även sina uppdrag för delaktighet och inflytande för att förbättra seniorers situation. Förbundet försåg ledamöter och ersättare med nyhetsbrev och underlag om kommuners medel för äldreomsorg och kompetenslyft.

Kontantupproret

Förbundet är med i *Kontantupproret*. I februari hölls ett seminarium i riksdagen om möjligheten att använda kontanter i handeln, där förbundsordförande Eva Eriksson medverkade. Kontantpriset 2020 instiftades och utdelades. Under året koncentrerades arbetet till att motverka desinformation om smittorisk med kontanter, att uppmärksamma banker, företag och statliga museer som gjorts kontantlösa samt att ligga på för en ny kontantutredning.

Utsatthet för brott

Förbundet medverkar i samverkansprojektet *Försök inte lura mig*, tillsammans med Polisen, Brottsofferjouren, PRO och SKPF Pensionärerna. Studiematerialet *Försök inte lura mig* gjordes till tv-serie i URs regi. De tre programmen sändes i Kunskapskanalen och finns att se på UR Play. I

programmet medverkade en aktiv medlem i SPF Seniorerna.

Förbundet arrangerade ett webinarium om bedrägerier där Polisens nationella bedrägericenter medverkade.

Upprop för äldreomsorgen

Aldrig har de brister inom äldreomsorgen som SPF Seniorerna påtalat under många år blivit så tydliga som under pandemin. Förbundet krävde ordentliga förändringar i alla led: en omsorg som utgår från individens behov – med högre medicinsk kompetens och fler geriatriker, utbildningskrav för personalen, bättre arbetsvillkor, skärpt socialtjänstlag, förändrade strukturer, bättre farmaceutisk kompetens, högre ekonomisk prioritering och ett tydligt ansvarsutkrävande. Dessa krav sammanfattades i *Upprop för äldreomsorgen* som lanserades i juli. Via inlägg i sociala medier uppmanades allmänheten att ställa sig bakom förbundets krav genom att skriva under den namninsamling som startades. Vid årsskiftet hade drygt 26 000 underskrifter samlats in. Dessa kommer att överlämnas till socialminister Lena Hallengren så snart det är möjligt, namninsamlingen fortgår fram till dess.

Förtroendet för SPF Seniorerna på fortsatt hög nivå

Ett högt förtroende hos allmänheten ger en god grund för förbundets möjligheter att skapa opinion i frågor som är viktiga för våra medlemmar. Det är också ett kvitto på att förbundet arbetar med rätt frågor och att vårt budskap når ut. För tredje året i rad deltog förbundet därför i Kantar Sifos mätning anseendeindex. Förtroendet för SPF Seniorerna är fortsatt på en hög stabil nivå och jämförbart med tidigare år. Det är också högre än genomsnittet för samtliga organisationer som ingår i undersökningen. Förbundet hamnar på en tionde plats av totalt 33 organisationer. Bland förbundets främsta styrkor är att vi uppfattas som trovärdiga i media, har en stark position inom vårt område och att vi bidrar positivt till samhället.

**SKRIV UNDER
VÅRT UPPROP FÖR
ÄLDREOMSORGEN!**

Drygt
26 000
underskrifter har
hittills samlats in, och
insamlingen fortgår

Undersökningen genomfördes i april månad, en tidpunkt då pandemin och dess konsekvenser i allt högre grad genomsyrade hela vårt samhälle. Det var också pandemin som dominerade i såväl media som hos allmänheten vilket också ses tydligt i undersökningen – både Kommunal och Vårdförbundet ökade kraftigt i anseende. Då undersökningen genomfördes var det, av förklarliga skäl, mycket svårt för förbundet att nå ut med våra budskap i media och andra kanaler vilket sannolikt är en bidragande faktor till den något sämre placeringen jämfört med tidigare år.

Inte ensam – tillsammans mot ensamhet

Inte ensam är ett projekt som de tre seniororganisationerna SPF Seniorerna, SKPF Pensionärerna och PRO driver gemensamt. Målet är att minska ofrivillig ensamhet och isolering bland äldre personer. Projektet startade redan 2018 med särskilda medel från regeringen. Under 2020 tilldelades projektet medel via Socialstyrelsen och SPF Seniorerna tog då på sig det administrativa ansvaret för projektet.

När coronapandemin slog till fick projektplanen revideras. Under våren 2020 genomfördes därför seminarier på webben som fokuserade på hur vi kan arbeta med att nå äldre i ofrivillig ensamhet under en tid av social distansering. Tanken var också att motivera föreningar att kunna ställa om – i stället för att ställa in. Behovet av kunskap om att använda digitala verktyg blev akut – och lika akut blev frågan om hur vi når de som inte kan eller vill bli digitala. Skrivuppgiften *Coronans år 2020* startades också där alla fick möjlighet att skriva ned sin berättelse om denna märkliga tid.

Under hösten återgick projektet delvis till huvudsyftet. Nämligen att utbilda ambassadörer i de tre organisationerna. Tanken är att ambassadörerna ska vara en igångsättare ute i föreningarna för att komma igång med arbetet att minska ofrivillig ensamhet. Under 2020 utbildades cirka 120 ambassadörer digitalt, via plattformen Zoom.

Material som producerats i projektet under 2020:

Handbok för meningsfull telefonkontakt – ett samtal betyder så mycket

Ett material om hur telefonen kan användas för att skapa gemenskap. Handboken är främst framtagen för att kunna nå de som inte är digitala. Detta är en handfast guide för telefonsamtal och hur du startar aktiviteter som fikakompis och gruppsamtal på telefon.

Lär känna din smarta telefon – utbildningspaket för Android och Iphone

Ett utbildningspaket där man lär känna sin smarta telefon. Paketet består av fyra filmer och 13 lathundar som är utformade för att du ska kunna ägna dig åt självstudier.

Materialet ger en övergripande kunskap om vad en smart telefon är – därefter delas kurserna upp i 1. Android-telefoner 2. Iphone.

Liv i coronans tid

Denna skrift är resultatet av projektets skrivuppgift under våren 2020 då pandemin härjade som värst. Ett 40-tal av de inskickade texterna finns nu publicerade i skriften.

Handbok för ambassadörer

En skrift som främst delas ut till alla som deltagit i ambassadörsutbildningen för att lättare komma igång med arbetet hemma.

Projektets hemsida www.inteensam.org har domänadress under hela 2021 och alla webbsändningar, filmer och material går att finna där.

Seniorhandboken

Förbundet får regelbundet frågor från allmänheten, medlemmar, anhöriga, journalister med flera om allt möjligt som rör seniorlivet. Förbundet har nu samlat svar på en stor andel av dessa frågor i *Seniorhandboken*. Det kan handla om samhällsfrågor som hur pensionssystemet fungerar eller hur det går till att överklaga kommunens beslut. Det kan också handla om mer privata frågor som var man kan träffa en ny livskamrat eller hur man tar sig igenom en livskris.

Syftet med Seniorhandboken är att sprida den breda kunskap som förbundet besitter till fler som kan ha glädje och behov av det.

Mötesglädje i stället för ensamhet

SPF Seniorerna ska utveckla en app för att minska ensamheten bland seniorer. Projektet finansieras av Allmänna Arvsfonden. Projektet löper över tre år och ska resultera i en digital mötesplats som kan laddas ned till en smart telefon eller surfplatta. I mötesplatsen ska den som söker gemenskap kunna hitta nya bekantskaper att lära känna och umgås med digitalt.

Koll på läkemedel

Förbundet medverkar i projektet sedan tio år, tillsammans med Apoteket AB, PRO och SKPF Pensionärerna. Inga offentliga medel tilldelades projektet under året, men det lyckades trots detta att ta fram ny årsstatistik över multimedicing och olämpliga läkemedel för äldre.

Trafiksäkerhet för seniorer

Tillsammans med NTF, PRO och SKPF Pensionärerna drev förbundet tre projekt: *Ingen ska falla* (om snöröjning och halkbekämpning), *Digital kommunikation med seniora trafikanter* (om nyhetsbrev och artiklar för sociala medier), samt *Återkallelse av körkort i samband med sjukdom*. Det sistnämnda innebar en kunskapssammanställning och ett nationellt digitalt seminarium samt dokumentation av detsamma. Projekten möjliggjordes tack vare medel från Trafikverket och Skyltfonden.

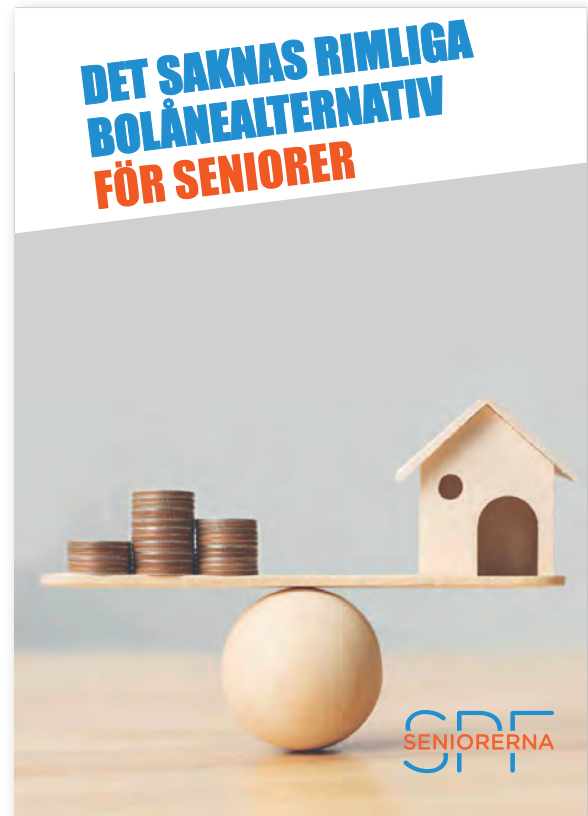
Rapporter

SPF Seniorerna konstaterar i rapporten **Det saknas rimliga bolånealternativ för seniorer** att det har blivit allt svårare för seniorer att få ett bostadslån hos banker. De regler och krav som staten ålagt bankerna de senaste åren har försvagat seniorers ställning på bolånemarknaden. Inkomstnivå, amorteringskrav och skuldkvotstak samt kalkylräntor styr i hög grad möjligheten till bostadslån – medan låg belåningsgrad, bostadens värde eller tillgång till en extra ekonomisk säkerhet inte behöver spela någon roll.

Det saknas således bra bolånealternativ för seniorer, en risk med dagens situation är att äldre drivs mot så kallade seniorlån. Existerande seniorlån har flera nackdelar och framförallt medför de en betydligt högre, men inte särskilt tydlig, kostnad på grund av klart högre ränta och att eventuella befintliga lån också går över i denna regi. Räntekostnaden i rapportens beräkningsjämförelse blir mer än fem gånger så hög för ett seniorlån som för ett vanligt bostadslån. Det är därför viktigt att tänka efter, räkna noga och läsa på ordentligt när det gäller seniorlån.

SPF SENIORERNA TYCKER:

- Öka bostadsbyggandet och då särskilt bostäder som passar seniorer, håll nere bostadskostnaderna för desamma. Högre rörlighet på bostadsmarknaden gynnar alla, sänk kapitalvinstbeskattningen och ta hänsyn till inflation och den tid man har ägt bostaden.
- Det saknas en helhetssyn från statens sida på bostadsbehoven i olika åldrar och de skilda villkor som föreligger samt vilka negativa konsekvenser nuvarande regelverk skapar för seniorer. Dessa regler och krav har försvagat seniorers ställning på bostadsmarknaden vilket missgynnar samhällsnyttiga investeringar. Staten bör överväga att anpassa och ändra nuvarande regler och krav kring bostadslån när det gäller seniorer.
- Det finns ett behov av förnuftiga bolåneprodukter riktade till seniorer där hänsyn tas till belåningsgrad, befintlig bostads värde, inkomstkälla och samhällsnytta. I detta sammanhang kan både staten och banker göra en insats och stimulera framväxt av sådana produkter med rimliga villkor för seniorer.
- Nuvarande regelverk riskerar att driva seniorer mot så kallade seniorlån, vilka inte nödvändigtvis bidrar till samhällsnyttiga investeringar, en bättre fungerande bostadsmarknad eller resonliga bolånevillkor för seniorer.

Seniorer är de största användarna av läkemedel. De flesta seniorer har i likhet med övriga invånare begränsade kunskaper om läkemedel, deras användning, effekter och samverkan med andra ämnen. Detta leder till en påtaglig risk för att seniorer får för många läkemedel och läkemedel sämre anpassade för den äldre människan. Dessutom görs s.k. läkemedelsprövningar, utprovning och testning av nya mediciner, nästan uteslutande på yngre personer. Den forskning som finns om läkemedel och äldre är bristfällig.

Rapporten **Nya och bättre läkemedel – men inte för alla** visar att behandlingen av förmaksflimmer har förbättrats. Det är betydligt fler som får en adekvat behandling jämfört med för tio år sedan. Samtidigt finns det tydliga skillnader mellan yngre äldre (65–79) och de som är 80 år och äldre. Den äldsta åldersgruppen får oftare felaktig behandling och får i lägre grad tillgång till de nyaste läkemedlen. Den bild av läkemedelsbehandling vid förmaksflimmer som analysen i rapporten ger passar därmed in i ett mönster som även finns inom andra terapiområden. De allra äldsta patienterna diskrimineras när det gäller tillgång till nya läkemedel. Till det ska läggas att de fortfarande ofta får olämpliga läkemedel och alltför ofta väldigt många läkemedel. Den svenska hälso- och sjukvården har en läxa att göra när det gäller äldre och läkemedel.

SPF SENIORERNA TYCKER:

- Sjukvårdspersonal i kontakt med seniorer ska ha tillräcklig kunskap om läkemedel och äldre.
- Information om den enskilda patientens samtliga läkemedel ska vara tillgänglig för förskrivande personal.
- Seniorer med fem eller fler läkemedel ska regelbundet få sina läkemedel kontrollerade på apotek med stöd av EES (Elektroniskt

expertstöd) och minst en gång per år få en läkemedelsgenomgång av läkare.

- Apoteken ska kunna undvika alltför täta generiska utbyten av läkemedel.
- Alla läkemedelsbolag som levererar receptbelagda läkemedel ska ingå i patientförsäkringen.
- Vårdgivare ska genomföra och använda den nationella läkemedelslistan.

Seniorers ekonomi

Pensioner och skatter 2020

År 2020 höjdes inkomst/tilläggs pensionen med 2,1 procent medan garantipensionen ökade med 1,7 procent. I genomsnitt innebar detta omkring 200–350 kronor respektive 200 kronor i tillskott innan skatt.

Inom grundskyddet, garantipension och bostadstillägg, genomfördes förändringar den 1 januari 2020. I garantipensionen gjordes en generell höjning på 200 kronor. Inom bostadstillägget förändrades bostadskostnadstaket, ersättningsnivåer och viktning av olika inkomster. Maximalt bostadstillägg höjdes från 5 560 kronor till 6 540 kronor för en ensamstående pensionär.

Den 1 januari 2020 trädde skattelättnader i kraft för pensionärer med pensioner över 17 000 kronor per månad. I genomsnitt innebar förändringar av både pensioner och skatt ett tillskott på mellan 240 och 950 kronor efter skatt år 2020, beroende på pensionsnivå.

2020 höjdes den lägsta åldern för uttag av allmän pension, från 61 till 62 år. Den så kallade LAS-åldern (i lagen om anställningsskydd finns en övre åldersgräns efter vilken arbetstagaren inte längre har rätt att kvarstå i anställning) höjdes 2020 från 67 till 68 år.

Under året har SPF Seniorerna besvarat flertalet remisser som rör pensionssystemet. Förbundet avvisade förslagen i utredningen Ett bättre premiepensionssystem som rörde pensionssparare utanför

förvalet, så som valarkitektur, upphandling av fondtorg och ny myndighet. SPF Seniorerna anser att det är främst i inkomstpensionen som åtgärder och utredningar bör genomföras för att det allmänna pensionssystemet ska kunna förstärkas och dess legitimitet återupprättas.

Tillsammans med övriga seniororganisationer har förbundet besvarat remisser om inkomstpensionstillägg och grundpension. Inkomstpensionstillägget kan ge ett visst ekonomiskt tillskott till pensionärer baserat på deras arbetsinsatser. Men inkomstpensionstillägget är en kortsiktig lösning. Det bryter mot pensionssystemets principer om pension baserad på livsinkomst och finansiering via avgifter. Pensionssystemet blir också än mer komplicerat.

Det lappande-och-lagande av vårt pensionssystem som pågått under längre tid är inte hållbart. På lång sikt måste hela pensionssystemet ses över och den allmänna pensionen höjas rejält – betydligt mer än maximalt 600 kronor före skatt.

Bakgrunden till utredningen om grundpension är att en dom från EU-domstolen i december 2017 förändrade förutsättningarna för den svenska garantipensionen. Domen innebar en förändring av hur garantipensionen ska beräknas för den som har varit bosatt i fler medlemsstater i EU. Huvuddragen i utredningens förslag är att garantipensionen ska ersättas av en ny förmån kallad grundpension. Grundpensionen ska tjänas in av den försäkrade och beräknas utifrån den tid som personen har arbetat eller varit bosatt i Sverige. Den nya förmånens belopp ska motsvara garantipensionens nuvarande nivå och avtrappas mot den inkomstgrundade allmänna pensionen. Seniororganisationerna tillstyrkte merparten av förslagen om en grundpension.

Hej då Pensionärsskattekalkylatorn!

År 2014 skapade SPF Seniorerna *Pensionärsskattekalkylatorn* för att visa på och kämpa emot orättvisan i att pensionärerna betalade högre skatt än löntagare. Vi byggde en räknasnurra där man kunde räkna ut skillnaden. 458 000 personer räknade ut sin pensionärsskatt i vår pensionärsskattekalkylator. På sajten kunde man skicka ett mejl till politikerna och visa sitt missnöje, och skriva under ett upprop för att de skulle förstå hur många vi var. Tillsammans var vi nästan 25 000 personer som skrev under uppropet. Efter långt och hårt arbete är vi äntligen i mål, pensionärsskatten kommer att tas bort för alla, så nu behövs kalkylatorn inte längre.

Vi frågade fem medlemmar om hur coronaåret har påverkat dem och hur de ser på framtiden.

Namn: Jan Ancker

Förening: SPF Seniorerna Gnestabygden

Hur har coronaåret påverkat dig?

Året som gått har präglats av isolering och osäkerhet. Tack vare att jag redan innan pandemin var digitaliserad, så har det varit en räddning och en möjlighet att hålla kontakt både med familj, vänner och bekanta. Det har varit tufft att se och förstå hur pandemin har påverkat många seniorer. Var man ensam innan så blev det än värre. Det har också varit en utmaning att sälla i mediaflödet där tidningar, radio och TV tävlar om störst rubriker och avslöjanden. Jag har varit lyckligt lottad som kan göra denna sällning, men jag ser hur all information späder på osäkerhet och ensamhet under pandemin.

Vad har din förening gjort under året?

Vi hann med årsmöte och två månadsmöten innan vi fick ställa in allt. I maj kom vi i gång med tipspromenader och en del annan utomhusaktivitet. När

lättnaderna kom under sommaren för oss seniorer, drog vi i gång dator- och mobiltelefonutbildning i vår samverkansförening Gnesta Seniorsamverkan. 130 personer anmälde sig till 27 olika kurser. Vi hann med fyra utbildningsträffar innan de nya restriktionerna kom och vi fick pausa allt, men vi kommer att köra igång igen så fort smittläget och restriktionerna tillåter. Vi har också gjort ett stort antal trygghetsringningar till våra medlemmar vilket har varit mycket uppskattat.

Hur ser du på framtiden?

Jag är optimist. Vi förutsätter att de som är vaccinerade kan börja umgås normalt med varandra. Till sommaren kommer vi att kunna starta upp en hel del av verksamheten i vår förening tack vare vaccinet. Men det kommer att ta ett tag innan vi är tillbaka där vi var.

Namn: Karin Neiderud
Förening: SPF Seniorerna Tibble

Hur har coronaåret påverkat dig?

Självklart är jag påverkad av pandemin liksom alla andra, men jag menar att vi klarar det hyfsat, inte minst eftersom vi är två i hushållet. Det vi saknar allra mest är att vi inte kan hjälpa till med att ta hand om våra minsta barnbarn, men eftersom både de och våra större barnbarn bor i grannkommunerna, så har vi ändå setts regelbundet då vi träffats utomhus. Vi tycker alla mycket om att vistas i naturen. Vi har en sommarstuga vid Skälderviken i Skåne, och vi kunde vara där nere själva och även välkomna barn och barnbarn genom att fixa alternativa boenden till dem. Vi tycker mycket om att resa och har varit mycket runt om i världen. Det saknar vi självklart nu.

Vad har din förening gjort under året?

Det hanns med några lunchträffar, eftermiddagsdanser, pubaftnar och kortare resor i början av

2020. Sedan pausades detta. Bokcirklar, aktieträffar, bridge och canasta har fortsatt fram till i höst eftersom det är mindre grupper. Och den största aktiviteten - måndagsvandringar i skog och mark - pågick fram till sen höst. Vår fina föreningstidning, som delas ut till runt 1 700 medlemmar och vänmedlemmar har kommit ut fyra gånger under året och jag basar över fler än 40 brevdvor, som hämtar ca 1 300 tidningar och lägger i brevlådorna, resten skickas per post.

Hur ser du på framtiden?

Jag ser framåt med tillförsikt eftersom vaccineringen snart kommer i gång. Det gäller bara att ha tålamod. Jag skulle bara önska att alla som tror sig vara odödliga kan tänka på alla sina medmänniskor. Det är det enda sättet att hantera den här pandemin!

Namn: Gunilla Barkar
Förening: SPF Seniorerna Falun

Hur har coronaåret påverkat dig?

Corona har naturligtvis påverkat oss alla i vår förening.

Vad har din förening gjort under året?

Vi började att ringa till alla 80+ i vår förening under våren och försommaren 2020 och det var 632 personer. Vi är åtta stycken som genomgått kursen Aldrig ensam och några av oss utbildade oss även till ambassadörer. Vi har alla våra möten digitalt och deltar även i internationella forskningsprojekt tillsammans med Högskolan Dalarna som handlar om oss äldre och digitalisering.

*Namn: Inga-Britt Wiman Sjölin
Förening: SPF Seniorerna Vilhelmina*

Hur har coronaåret påverkat dig?

Från att vara van att resa mycket både inrikes och utrikes, vara aktiv i både kultur- och föreningsliv och vara flitig användare av olika motionslokaler, så blev vardagen annorlunda. Helt plötsligt var almanackan tom. Vi 70+ blev satta i karantän och jag upplevde att vi inte var välkomna någonstans. För mig blev vardagen lite tråkig. Det blev promenader, promenader och åter promenader. Jag kan inte påstå att jag blev deprimerad, men visst blir man psykiskt påverkad av att de fysiska sociala kontakterna minskar. Sen hör fysisk aktivitet och psykiskt mående ihop. För lite stimulans som resulterar i lägre initiativförmåga. Men jag personligen har aldrig känt rädsla över att drabbas av covid-19.

Vad har din förening gjort under året?

Våren och sommaren var alla aktiviteter inställda. Under hösten gjorde vi försök att ha en lunch med föreläsare samt starta boccia som vi inte haft tidigare. Även den populära bowlingen tänkte vi ta upp. Annons gick ut, men tyvärr blev det hårdare rekommendationer så allt drogs in.

Hur ser du på framtiden?

Jag känner en viss oro för barn och barnbarns fysiska och psykiska hälsa. Även oro för att det ska komma fler pandemier och bestående restriktioner som gör det svårare att resa. Men vi kanske kommer bli bättre på att ta vara på oss själva och jorden.

*Namn: Lars Hemming
Förening: SPF Seniorerna 108 Vänkretsen, Eslöv*

Hur har coronaåret påverkat dig?

Vi har fått stänga ner det mesta såsom månadsmöte, trivselkvällar, studieverksamhet, temadagar med mera, vilket ju är tråkigt.

Vad har din förening gjort under året?

Vi har försökt hålla i gång styrelsearbetet med Zoommöten och i små grupper. Vi har genomfört bokstavsrebusar, där man letar bokstäver på brevlådor och foto-orientering. Varje aktivitet har samlat cirka 150 personer. I september arrangerade vi en Prova på-dag som var öppen för allmänheten. Under dagen gavs information om föreningen och möjlighet att bekanta sig med de flesta av föreningens fysiska aktiviteter. Vi har även arrangerat några grillträffar kombinerat med tipsrundor.

Föreningen har även efter anslag från Socialstyrelsen till att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre anordnat nio sammankomster med underhållning, föreläsning och biovisning. Ett trettiofem personer har fått utbildning i handhavandet av en smart-phone. En stickgrupp har varit verksam och gjort babyfilar som skänkts bort. Våra uteaktiviteter såsom cykling, promenader, disk-golf och boule har vi fortsatt med under strikta coronarestriktioner.

Hur ser du på framtiden?

Jag ser ljus på framtiden. Tillsammans med alla våra funktionärer ligger vi i startgroparna inför sommaren, då vi hoppas komma i gång. Jag tycker om att vistas ute bland medlemmarna och höra deras önskemål. Trots ett dystert år verkar våra medlemmar vara optimistiska. Hittills i år har vi fått cirka 20 nya medlemmar.

ÖKA VÅR SYNLIGHET

Mediegenomslag

Under 2020 har SPF Seniorerna synts eller hörts ett stort antal gånger i större media. I flera fall är det förbundsordförande Eva Eriksson som debatterat i radio om pensioner, skrivit debattartiklar om vikten av att seniorer inte kan skuffas undan i pandemi-strategin eller kommenterat äldrepolitiska frågor i tidningar runt om i landet. Några exempel på förbundets debattartiklar under 2020 handlade om det massiva pensionsraset, ett nationellt vaccinationsprogram för seniorer och om en kriskommission för äldreomsorgen.

När det gäller redaktionella nyheter har SPF Seniorerna genom egna rapporter, beräkningar och undersökningar synts i media. Exempelvis rapporterade både Aftonbladet och Expressen om förbundets beräkningar på pensioner och respektavstånd för vanliga yrken. Eva Eriksson medverkade i TV4 Nyheterna vid flera tillfällen: lång leveranstid för

livsmedel via näthandel, stängning av bankkontor och att alla äldre inte tillfrågas i myndigheternas corona-undersökningar. I Sveriges Radio Ekot hördes Eva Eriksson tala om behovet av att minska den information om alla hushåll som finns via digitala söktjänster, för att skydda äldre mot brott.

Förbundets sakkunniga har även de synts i debatten: Gösta Bucht om äldreomsorgens behov av strukturförändringar och mer medicinsk kompetens; Thony Björck om läkemedel och åldersdiskriminering; Anna Eriksson om förslagen om skattesänkningar och pensioner; Fredrik von Platen om svårigheterna att få ett bostadslån som senior. Generalsekreterare Peter Sikström har medverkat i tv och tidningar om hur den digitala utvecklingen påverkar seniorer och om ett vaccinationsprogram för äldre. Runt om i landet har SPF Seniorernas företrädare synts i media i frågor som vården och omsorgen för äldre.

Lansering av nytt intranät

Det finns mycket information inom förbundet som behöver delas och finnas tillgängligt för många och över tid. Ett väl fungerande intranät underlättar detta och säkerställer att information finns tillgänglig även när förtroendevalda byts ut. Det arbete med ett nytt intranät som påbörjades 2019 slutfördes under våren 2020 och i maj, något försenat på grund av pandemin, kunde ett nytt och mer ändamålsenligt intranät lanseras.

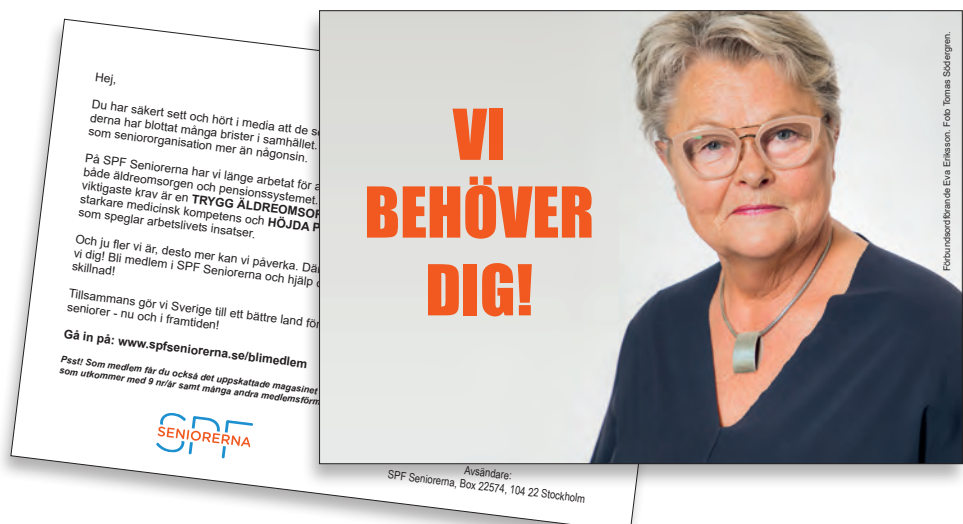
Central värvningskampanj

Under sommaren uppdrog förbundsstyrelsen åt generalsekreteraren att genomföra en central värvningskampanj för att locka nya medlemmar. Vi vet att aktiviteter och social gemenskap är de två främsta skälen till att bli medlem. Eftersom detta var svårt att erbjuda på grund av pandemin valdes ett annat kommunikativt spår nämligen påverkansarbete. Förbundets undersökningar visar att viljan att stötta vårt påverkansarbete är det tredje viktigaste argumentet för att bli medlem.

Huvudbudskapet i kampanjen var: ”Vi behöver dig”. Ju fler vi är desto mer kan vi påverka för att komma till rätta med de brister, bland annat inom äldreomsorgen, som rådande pandemi tydliggjort.

Kampanjen blev omfattande med rikstäckande annonsering i bland annat Expressen, Aller Medias veckotidningar, TV14 samt i temabilagor medföljande Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter, Aftonbladet, Expressen, Göteborgs-Posten, Kvällsposten och GT. Kampanjen innehöll även bannerannonsering på stora sajter som svd.se, dn.se, aftonbladet.se, expressen.se, gp.se, blocket.se, omni.se med flera.

Det skickades också ut närmare 50 000 vykort med samma budskap till 65- och 67-åringar i landet.

Rekordstort engagemang i våra sociala kanaler

Under året har 1 325 000 unika personer sett minst ett av våra inlägg på Facebook. Antalet kommentarer och delningar har ökat rejält sedan pandemin startade och är nästan tre gånger så många jämfört med 2019. Det ökade informationsbehovet har gjort att vi har publicerat fler inlägg än någonsin tidigare. Behovet av att diskutera och att dela med sig av åsikter verkar ha ökat under pandemin och renderat över 86 000 kommentarer under 2020. SPF Seniorernas Facebooksida finns nu med på topplistan över de Facebooksidor med mest makt, räckvidd och engagemang i Sverige. Med plats 130 är SPF Seniorerna den enda seniororganisationen på Maktbarometern och en av ett fåtal ideella organisationer.

Aktiviteten och antalet följare på Instagram har också ökat. Vi såg en fördubbling av antalet följare jämfört med året innan. Vid årets slut hade vi 3 500 följare jämfört med 1 700 följare 2019. Övriga sociala kanaler där vi varit aktiva under året är Twitter, LinkedIn, Youtube samt vår egen blogg *Seniorbloggarna*.

Följare på Facebook: 90 000

Följare på Instagram: 3 500

Antal kommentarer Facebook: 86 600

Antal delningar Facebook: 51 700

Seniorbladet

För att informera de förtroendevalda inom organisationen skickas ett digitalt nyhetsbrev ut med nyheter och aktuell information om vad som händer inom förbundet. Seniorbladet skickades ut tio gånger under året och har en öppningsfrekvens på 62 procent.

Digital gemenskap på Facebook

Förbundet har ett flertal Facebookgrupper vars syfte är att samla medlemmar som delar ett gemensamt intresse och ge dem ett forum, en plats, där de kan utbyta tankar och erfarenheter med varandra. Med anledning av pandemin startades två nya grupper som till skillnad från tidigare grupper är öppna för alla seniorer oavsett om de är medlemmar eller inte. Med **Digital gemenskap med SPF Seniorerna** ville förbundet erbjuda en plats där seniorer kunde möta andra i samma sits, som delade liknande upplevelse av pandemin och dess påtvingade restriktioner och där de kunde dela tips och tankar om hur de bäst kunde ta sig an den nya vardagen. Gruppen hade vid slutet av året samlat ca 2 500 medlemmar.

Trädgård i SPF Seniorerna är en grupp på Facebook som startade 2019 med anledning av att odlingsintresset är stort bland många medlemmar. I gruppen kan medlemmarna dela trädgårdstips, odlingtankar och ställa frågor om blommor och odling. Gruppen startades 2019 och lever vidare och frodas. Vid slutet av året hade gruppen cirka 855 medlemmar.

Följarna på Instagram ökade med drygt

+ 100 % under året

Seniorpodden

Podden som medium växte starkt under 2020, även bland seniorerna. SPF Seniorernas podcast Seniorpodden har funnits sedan 2017 och här diskuteras aktuella frågor som rör seniorlivet. Under 2020 producerades nio avsnitt av Seniorpodden och här diskuterades allt från hälsa, författardrömmar, mat för seniorer till pensioner och coronapandemin. Bland gästerna hörs bland andra hälsoprofilen Madelein Månsson, socialförsäkringsminister Ardalan Shekarabi och författaren Christina Gustavson. Seniorpodden finns tillgänglig bland annat via iTunes, Acast och förbundets webbplats.

Pensionärerna har gått om de studerande i att lyssna på digital radio.

Källa: Internet och svenskarna 2020

Medlems- och föreningssupport

Även här har coronapandemin märkts av. Planerade utbildningsinsatser har fått skjutas på framtiden, men manualer och lathundar har uppdaterats regelbundet vartefter system eller funktioner har ändrats. De har även kompletterats med ett stort antal nya videomanualer. Detta är ett ständigt pågående arbete.

Antal besökare på SPF Seniorernas webbplats www.spfseniorerna.se

2020 12,3 miljoner sidvisningar
2019 16,9 miljoner sidvisningar
2018 13,3 miljoner sidvisningar
2017 9,5 miljoner sidvisningar

Min sida som är medlemmens egen sida på webben hade under året 311 149 sidvisningar och av dessa var 103 501 unika sidvisningar.

Vi har idag en väl fungerande medlems- och föreningsservice genom en egen support på förbundskansliet.

Under 2020 besvarades 13 117 samtal till förbundets växel och 14 340 mejl som skickats till info@spfseniorerna.se. Samtal och mail till individuella tjänstemän är inte inräknade i dessa siffror.

Medlemsregistret och hemsidor för förbundet/ distrikten/föreningarna

Förbundet genomförde under våren 2020 två enkäter med användare gällande medlemsregister och hemsidor. Enkätsvaren gällande webben och omfattande störningar för hemsidan under våren 2020 föranledde att en utredning om uppgradering av webben prioriterades och kommer att genomföras under 2021. Utfallet av enkätsvaren gällande medlemsregister visade att 90 procent anser att nuvarande system är okej men att vissa funktioner behöver ses över. Arbetet med förvaltning och utveckling av medlemsregistret fortsätter under 2021.

De topp fem mest besökta föreningshemsidorna under 2020 var:

SPF Seniorerna Nässjö
med **30 621** sidvisningar

SPF Seniorerna Falun
med **30 137** sidvisningar

SPF Seniorerna Freja Sundsvall
med **19 596** sidvisningar

SPF Seniorerna Solvändan-Färjestad
med **15 686** sidvisningar

SPF Seniorerna Kiladalen
med **15 328** sidvisningar

Ett medlemsmagasin för dagens seniorer

Senioren har ambitionen att vara det ledande svenska seniormagasinet – kompletterat med egen hemsida, nyhetsbrev och aktiv närvaro på sociala medier. Tidningens uppgift är att stärka bilden av årsrika som en viktig och vital grupp i samhället och att lyfta fram personer som på olika sätt är seniora förebilder. Även att väcka debatt om prioriterade frågor och ge information om SPF Seniorernas verksamhet. Tidningens viktigaste bevakningsområden är pensioner, vård- och omsorgsfrågor samt bostäder. Senioren ska ge insikter, inspiration och vara ett nöje att läsa.

Förändringar under året

Våren 2020 märktes en inbromsning i Seniorenns annonsförsäljning som dock hämtade sig under senhösten. De minskade intäkterna på våren parades med att tidningen gick ned i sidantal för ett nummer och bytte till ett papper med en lägre vikt som tidningen höll fast vid under hela 2020. Hösten 2020 inleddes även ett arbete med att ge Senioren ny logotyp, form och format ihop med art director Sofia Wixner. Seniorenns sista nummer med den gamla formen, nr 9 2020, blev på grund av högt tryck från annonsörer det tjockaste numret under Seniorenns historia, 108 sidor. Det tvååriga tryckeriavtalet med Puna Musta löpte ut vid årets utgång. Distributionen av tidningen sker fortsatt via PostNord samt Bring. Tidningens TS-upplaga höjdes från 207 100 till 209 300 exemplar.

Innehållet i Senioren

Senioren utkommer nio gånger om året och reflekterar i hög grad förbundets verksamhet och prioriterade områden. Exempel på detta är uppmärksammade artiklar som "Fritt fram för tjuvarna" som visar hur söksajter som Mr koll, Merinfo och Eniro.se publicerar uppgifter om privatpersoners ålder, civilstånd, hur många som bor i bostaden samt foto på bostaden. Ytterligare uppmärksammade artiklar har handlat om hur pandemin har blottlagt bristande organisation av äldreomsorgen vilket resulterat i att de mest utsatta av våra medborgare fått plikta med livet, hur äldre med smärta avfärdas med Alvedon,

Pensionsmyndighetens långa handläggningstider för bostadstillägg och det krympande respektavståndet mellan pensioner från yrkesarbete jämfört med att inte ha arbetat alls. Professor Bodil Jönsson blev ny fast krönikör.

Sociala medier och hemsida

Från andra halvåret 2020 uppdaterades Seniorenns hemsida med relevanta seniornyheter cirka tre gånger om dagen. Senioren.se ökade, från 1,1 miljoner till 1,2 miljoner besökare. Antalet sidvisningar ligger kvar på en hög nivå och har ökat till 3,25 miljoner. Flest unika sidvisningar fick kontaktannonserna som är en del av medlemsförmånerna. Mest lästa artikeln var – för tredje året i rad: "Vi har alla blivit lurade", en intervju från 2018 med Inga-Lisa Sangregorio, författare och debattör samt vald till Årets Senior 2018. Hack i häl var artikeln "Meningslöst att arbeta ett helt liv" tätt följt av "600 kronor lägre pensioner nästa år". Fem av de tio mest lästa artiklarna på Seniorenns hemsida handlar om pensioner. Seniorenns expert på seniorhälsa, professor Ingmar Skoog, skrev under året en populär och flitigt diskuterad corona-blogg. Under hösten och vintern sändes även två populära frågestunder med förbundets generalsekreterare Peter Sikström via Seniorenns facebookside, och även en hälsning från ordförande Eva Eriksson. Seniorenns nyhetsbrev skickades månatligen till de drygt 150 000 medlemmar som angett sin e-postadress i medlemsregistret och har en hög öppningsgrad.

Seniorense reseklubb

På grund av pandemin hann bara två av vårens alla resor, samtliga fullbokade, gå av stapeln. En bouleresa till Thailand och en rundresa i Jordanien. På hösten genomfördes två mindre hälsoresor till Selma Spa, innan hårdare restriktioner infördes.

Kreativ Senior

Facebookgruppen [Kreativ Senior](#) startade i mars 2020 och är öppen för alla seniorer, även icke-medlemmar, och hade vid slutet av året 400 medlemmar. Gruppen är till för dem som vill bli uppmuntrade, eller själv uppmuntra genom sin kreativitet. Det är en varm och vänlig stämning i gruppen som delar med sig tovat, stickat, vävt, sytt, fräst, snickrat och målat. Både konstverk i is och betong har debuterat i gruppen.

TS-upplaga:
209 300

Antal medlemmar som
har taltidning:
184

Ex som skickades till mässor:
3 075

Prenumeranter:
583

Föreningsprenumerationer:
589

Intresseanmälda
provnummer:
5 505

MEDARBETARE PÅ FÖRBUNDSKANSLIET

Anita Ek
annonssäljare Senioren

Anna Eriksson
presschef

Anna Rask
layout Senioren

Anna Sandberg
layout, assistent Senioren

Carina Grave-Müller
kommunikatör

Frida Johansson
webbredaktör Senioren

Hans-Eric Berg
kanslivaktmästare

Jan Arleij
reporter Senioren

Jan Hagberg
webbredaktör/reporter

Jimmy Högberg
förenings-/distriktsservice

Kansliets ledningsgrupp:

Peter Sikström, generalsekreterare

Monica Almquist, ekonomichef

Martin Engman, samhällspolitisk chef

Veronica Sjölin, marknadschef

Anna Eriksson, presschef

Sabina Brogård, it-chef

Kristina Adolfsson,
chefredaktör Senioren

Karin Bajlo
kommunikatör

Katarina Lindström
annonsschef Senioren

Kristina Adolfsson
chefredaktör Senioren

Liisa Immonen
förenings-/distriktsservice

Marianne Svensson
växel

Marja-Liisa Rautiainen
ekonomiassistent

Marie Olofsson
kanslikoordinator

Martin Engman
samhällspolitisk chef

Monica Almquist
ekonomichef

Peter Sikström
generalsekreterare

Sabina Brogård
it-chef

Stig Lundgren
förenings-/distriktsservice

Ulla Rannemo
förenings-/distriktsservice

Ulrika Palmcrantz
redaktionssekreterare
Senioren

Veronica Sjölin
marknadschef

Åsa Österberg
utbildningsansvarig

Projektanställda under 2020:

Johan Björck, digital kommunikator

Krister Hörding, projektkoordinator

Malin Wennberg, projektledare *Inte Ensam*

Alexandra Röhs, Guy Lööf och Marie-Louise Söderberg, projektet *Inte Ensam*

Doris Vesterlund, projektledare
Mötesglädje istället för ensamhet

Medarbetare som slutat under 2020: Lisa Landström

SPF Seniorernas sakkunniga

Fredrik von Platen
bostäder

Gösta Bucht
vård och omsorg

Thony Björk
läkemedelsfrågor

Anna Eriksson
pensioner

Kent Löfgren
äldrepolitik

SPF SENIORERNAS FÖRBUNDSSTYRELSE

Fram till kongressen i juni:

Första raden från vänster:
Lena Gustafsson – 2e vice ordförande, Eva Eriksson – förbundsordförande, Richard Olsson – 1e vice ordförande.

Andra raden:

Lars-Åke Carlsson, Birgitta Borg, Chatrine Pålsson Ahlgren, Monica Ulfhielm.

Tredje raden: Inga-Lott Thörnell, Mona Wilson, Anders Bergsten, Ulf Grell.

Fjärde raden:

Kjell Hansson, Peter Lindgren.

Efter kongressen i juni:

Översta raden: Åke Persson, Lena Gustafsson – 1e vice ordförande, Anders Bergsten, Monica Ulfhielm

Andra raden: Mona Wilsson, Ann Hedberg Balkå, Lars-Åke Carlsson, Berndt Ericsson

Tredje raden: Chatrine Pålsson Ahlgren, Ann-Christine Baar, Kjell Hansson, Nils Ingmar Thorell – 2e vice ordförande

Understa raden: Eva Eriksson – förbundsordförande

Förbundsinterna grupper

Arbetsgrupp för digital delaktighet (fr.o.m. september)

Berndt Ericsson

Arbetsgrupp för digitala nätverk (fr.o.m. september)

Monica Ulfhielm

Arbetsgrupp för vård och omsorg (fr.o.m. december)

Chatrine Pålsson Ahlgren, Ann-Christine Baar, Ann Hedberg Balkå, och Mona Wilsson.

Arbetsutskottet

Eva Eriksson, Richard Olsson (t.o.m. juni), Lena Gustafsson och Nils Ingmar Thorell (fr.o.m. juni).
Adjungerade: Peter Sikström, Martin Engman, Veronica Sjölin och Anna Eriksson.

Ekonomigrupp I (t.o.m. juni)

Richard Olsson, sammankallande, Lena Gustafsson, Kjell Hansson, Inga-Lott Thörnell och Monica Almquist.

Ekonomigrupp II (fr.o.m. september)

Lena Gustafsson, sammankallande, Kjell Hansson, Åke Persson och Monica Almquist.

IT-grupp (t.o.m. juni)

Richard Olsson, sammankallande, Peter Sikström och Sabina Brogård.

Senioren redaktionsråd I (t.o.m. juni)

Eva Eriksson, Lena Gustafsson, Kristina Adolfsson och Veronica Sjölin.

Senioren redaktionsråd II

(fr.o.m. september)

Eva Eriksson, Lena Gustafsson och Nils Ingmar Thorell.

Stadgegrupp I (t.o.m. juni)

Lena Gustafsson, sammankallande, Monica Ulfhielm, Nils Ingmar Thorell och Peter Sikström.

Stadgegrupp II (fr.o.m. september)

Lena Gustafsson, sammankallande, Monica Ulfhielm och Nils Ingmar Thorell.

Valberedning

Ingela Lindberger, tjänstgörande ordförande
Gunnel Fritzson, Bohuslän
Hans Ström, Gästrikland
Kurt Sevehem, Halland
Staffan Magnusson, Jönköping
Ulla Arvidsson, Skåne
Per-Erik Josefsson, Uppsala
Maritta Selin, Västernorrland

Valberedningens arbete

Det var ett stort intresse och många nominerade till förbundsstyrelsen och under året träffade valberedningen samtliga kandidater. Därefter utsåg vi de personer som vi ansåg hade bäst kompetens och distriktstillhörighet för att komplettera den sittande styrelsen. I början av mars 2020 hade vi slutliga intervjuer med dem vi önskade skulle ingå i den nya förbundsstyrelsen.

BESVARADE REMISSER

Under året uppmanades förbundet besvara 30 remisser. 26 av dessa remitterades från Regeringskansliet, två från en annan myndighet, en från ett institut och en från Studieförbundet Vuxenskolan. Det beslutades att inte besvara fyra av dessa inkomna remisser. Därutöver yttrade sig förbundet över tre remisser som inkommit 2019, samt på eget initiativ över tre remisser från Regeringskansliet och en från en annan myndighet. Nytt för 2020 var att en av remisserna var en lagrådsremiss och att en remiss mottog synpunkter vid ett digitalt möte. Sammanlagt besvarades 30 remisser under 2020. Fem av yttrandena inlämnades ihop med tre andra rikstäckande seniororganisationer och två inlämnades med två andra rikstäckande seniororganisationer.

Antalet besvarade remisser fördubblades jämfört med 2019 då 15 remisser besvarades. Efterfrågan på förbundets yttranden ökade. Under 2019 uppmanades förbundet yttra sig över 23 remisser. Antalet remisser som lades till handlingar mer än halverades jämfört med förra året då nio beslutades att inte besvaras. Förbundet deltog i något fler remissförfaranden på eget initiativ jämfört med 2019 då endast en remiss besvarades på eget initiativ.

På grund av pandemins ekonomiska påverkan på bolag stödde förbundet en tillfällig lättnad i AP-fondernas krav om röstandelsbegränsningar.

Med hänvisning till de grundläggande individuella fri- och rättigheterna samt seniorers behov av tillgång till samhällsservice på jämlika villkor, avrådde förbundet från en särskild covid-19 lag.

I förbundets yttranden finns också krav på att åldersgränserna ska höjas för rätt till studiebidrag, studielån och studiestartsstöd. Förbundet har i remissvar förespråkat att kommunernas medicinska kompetens ska höjas till samma nivå som i regionerna, eller att en organisationsförändring ger kommunerna en förstärkt medicinsk kompetens, samt att farmaceuter ska finnas vid varje kommun och region.

Tillsammans med andra seniororganisationer förordade förbundet bland annat att beskattning mellan löneinkomst och pensionsinkomst ska vara lika och den högre beskattning av pensioner därför avskaffas, samt att den övre åldersgränsen om 65 år för rätt till omställningspension ska slopas.

Efterfrågan på
förbundets yttranden
ökade.

Medverkan externt

SPF Seniorernas förtroendevalda, anställda och uppdragstagare representerar förbundet i ett stort antal externa sammanhang. Det sker som expert i myndigheters råd, i offentliga utredningars referensgrupper och i organisationers och företags fora.

Förbundet medverkar i de sammanhang där det är möjligt att vara seniorers röst och påtala seniorers behov, kompetens och erfarenhet. Nedanstående uppdrag är av mer långsiktig karaktär.

Staten

Inspektionen för vård och omsorg (IVO), dialogforum Gösta Bucht och Thony Björk

Läkemedelsverket, patient- och konsumentrådet Thony Björk

Pensionsmyndigheten, pensionärsrådet och användargrupp Typfallsmodellen Anna Eriksson

Post- och telestyrelsen (PTS), referensgrupp Bryt isoleringen (fr.o.m. september) Berndt Ericsson

Socialstyrelsen, referensgrupp, nationell högspecialiserad vård Gösta Bucht

Socialstyrelsen, äldrerådet Mona Wilson, ordinarie, och Monica Ulfhielm, ersättare (t.o.m. december), Ann Hedberg Balkå (fr.o.m. december).

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU), referensgrupp, projektet "Smärtbehandling av äldre" (t.o.m. augusti) Gösta Bucht

Statens tjänstepensionsverk (SPV), pensionärspanelen Anna Eriksson

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), projektgrupp för att minska fallskador hos äldre Gösta Bucht

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV), dialogforum Thony Björk

Utbildningsradion (UR), referensgrupp Seniorsurfarna Åsa Österberg

Kommittéväsendet

Pensionärskommittén (S 1991:98), företrädare Eva Eriksson och Peter Sikström

Rut-utredningen (Fi 2019:03), expert (t.o.m. september) Kjell Hansson

Ställföreträdarutredningen (Ju 2019:03), referensgrupp Gösta Bucht

Tillitsdelegationen (Fi 2016:03), referensgrupp (t.o.m. juni) Lars Åke Carlsson

Utredningen fast omsorgskontakt i hemtjänsten (S 2019:02), referensgrupp (t.o.m. november) Gösta Bucht

Utredningen framtidens socialtjänst (S 2017:03), referensgrupp (t.o.m. augusti) Gösta Bucht

Utredningen nationell samordnare för kompetensförsörjning i vård och omsorg om äldre (S 2019:04), referensgrupp
Gösta Bucht

Utredningen om jämlik tandhälsa (S 2018:02), referensgrupp
Gösta Bucht

Utredningen om välfärdsteknik i äldreomsorgen (S 2018:11), expert (t.o.m. mars)
Monica Ulfhielm

Projekt och nätverk

Inte ensam, styrgrupp
Peter Sikström (t.o.m. december), Kjell Hansson (fr.o.m. december)

European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing (EIP on AHA), partner
Gösta Bucht

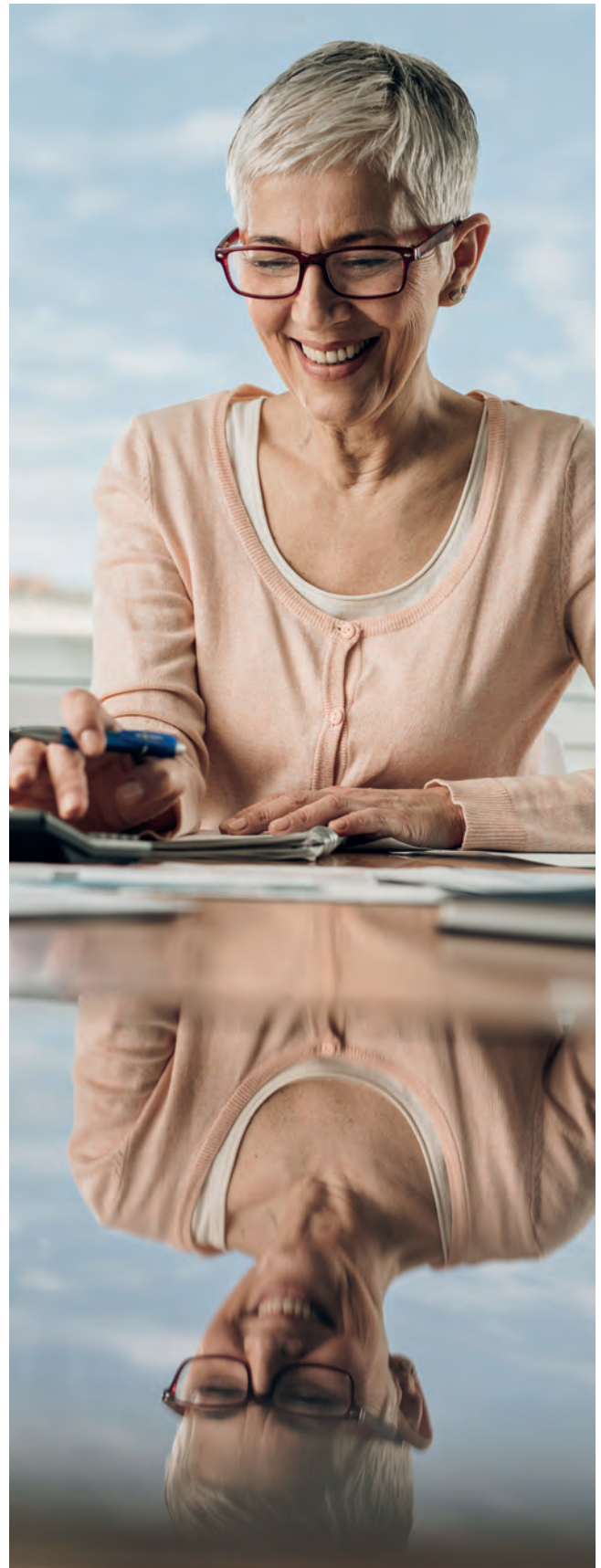
Försök inte lura mig, med Polisen, Brottsförjouren, PRO och SKPF Pensionärerna, styrgrupp
Martin Engman (t.o.m. december), Anders Bergsten (fr.o.m. december).

(H)järnkoll, referensgrupp seniorambassadörer och psykisk hälsa hos män 70+
Gösta Bucht

Koll på läkemedel, styrgrupp
Thony Björk

Kontantupproret, styrgrupp
Martin Engman

Nationell samling för psykisk hälsa (NSPH), projektgrupp Aldras och må bra
Gösta Bucht

Nolltolerans mot undernäring, med
Nutritionsnätverket, styrgrupp
Martin Engman

Nysta, lag demokrati (fr.o.m. september)
Kjell Hansson

Seniorvaccinationsprogram, med PRO, SKPF
Pensionärerna och LIF
Martin Engman och Thony Björk

Suicid Zero, expert, självmord hos äldre
Gösta Bucht

Tillgänglighetsarenan, styrgrupp (t.o.m. mars)
Martin Engman

Vinnovaprojekt Salutogen, referensgrupp
Gösta Bucht

Äldrelyftet, med Riksidrottsförbundet, PRO och
SKPF Pensionärerna, styrgrupp
Martin Engman (t.o.m. december), Kjell Hansson
(fr.o.m. december)

Organisationer & företag

AGE Platform Europe, Council

Christina Rogestam, member (t.o.m september),

Martin Engman, member (f.o.m. oktober)

Martin Engman, substitute (t.o.m. september)

AGE Platform Europe, Executive Committee

(fr.o.m. september)

Christina Rogestam, Vice President

AGE Platform Europe, Task Force Healthy Ageing

Barbro Westerholm, member

AGE Platform Europe, EMA Patients' and

Consumers' Working Party

Barbro Westerholm, member

Alma folkhögskola, styrelsen

Åsa Österberg

Attention, expertgrupp Aldras och må bra med ADHD

Gösta Bucht

Folksam ömsesidig livförsäkring, fullmäktige

Martin Engman, ledamot (t.o.m. september), Lars

Åke Carlsson, ledamot (fr.o.m. oktober) och Anders

Bergsten, ersättare (fr.o.m. oktober).

Folksam ömsesidig sakförsäkring, fullmäktige

Bengt Ingesson, ledamot (t.o.m. februari),

Nils Ingmar Thorell ledamot, (fr.o.m. oktober) och

Åsa Österberg, ersättare (fr.o.m. oktober).

Förbundet Vi unga, styrelsen

Kjell Hansson

Hjärt-Lungfonden, samarbete

Peter Sikström

NTF – Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, äldreåd

Martin Engman

Studieförbundet vuxenskolan, styrelsen

Kjell Hansson

Studieförbundet vuxenskolas författarpris,

stipendiekommitté

Nils-Ingmar Thorell (ordförande) och Gunilla

Lindahl (ledamot)

Sveriges arbetsterapeuter, samverkansrådet

Martin Engman (t.o.m. december), Ann-Christine

Baar (fr.o.m. december)

Sveriges begravningsbyråers förbund,

reklamationsnämnden

Sonja Åneman

Sveriges Konsumenter, representantskapet

Martin Engman och Lars Åke Carlsson (fr.o.m.

december)

Sveriges Konsumenter, styrelsen

Maris Sedlenieks

Medlemskap

AGE Platform Europe

Alma folkhögskola

Cancerfonden (huvudman)

Folkspel

Fonus

IDEA – Arbetsgivarförbundet för ideella organisationer

Ideell Arena

Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande (NTF)

Studieförbundet Vuxenskolan

Sveriges Konsumenter

Svenska Institutet för Standarder (SIS)

ÅRSREDO- VISNING

Styrelsen för SPF Seniorerna får härmed
avge årsredovisning för räkenskapsåret
2020-01-01 – 2020-12-31.

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	56
Resultat och ställning.....	63
Resultaträkning.....	64
Balansräkning.....	65
Noter.....	67

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

SPF Seniorerna är en fristående och ideell organisation som är partipolitiskt och religiöst obunden. SPF Seniorerna har cirka 250 000 medlemmar fördelade på 26 distrikt och knappt 800 föreningar. Medlemmarna väljer medlemskap i förbundet för att vara med i gemenskapen, delta i föreningarnas aktiviteter, ta del av medlemserbjudanden och för att stötta förbundets opinionsbildnings- och påverkansarbete som seniorernas röst i samhället. SPF Seniorerna driver äldrepolitiska frågor centralt i regeringens pensionärskommitté, gentemot riksdagspartierna samt lokalt och regionalt i pensionärsråden i kommunerna och regionerna. Förbundet fokuserar på att seniorer ska ha en bra ekonomi, god hälsa samt en bra vård och omsorg.

Ändamål

Förbundet ska enligt stadgarna:

- tillvarata och verka för äldres sociala och ekonomiska intressen

- motverka diskriminering på grund av ålder
- informera och skapa debatt i samhällsfrågor som berör äldre
- verka för att medlemmarnas erfarenheter och kunskaper tillvaratas i samhället i samspel med yngre generationer
- främja folkhälsa och verka för ett livslångt lärande
- verka för jämställdhet mellan kvinnor och män samt mellan äldre och yngre
- samverka med andra organisationer nationellt och internationellt
- samverka med centrala myndigheter
- ansvara för övergripande marknadsföring

Mål och riktning

På kongressen 2017 fastställdes mål och riktning för perioden 2018-2020. SPF Seniorerna ska fokusera på att få fler och engagerande medlemmar, vara en stark röst för seniorerna, öka förbundets synlighet och vara en organisation i tiden.

Medlemsutveckling

Vid utgången av 2020 fanns 250 451 medlemmar registrerade. Förbundet tappade totalt 9 055 medlemmar, vilket innebär en minskning med drygt tre procent.

För djupare kunskap om SPF Seniorernas verksamhet 2020 hänvisar förbundet i första hand till den verksamhetsberättelse som förbundsstyrelsen avger årligen.

Föreningen har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och främjande av SPF Seniorernas ändamål

Under 2020 har SPF Seniorerna syns och hörts ett stort antal gånger i större media. Förbundsordförande Eva Eriksson och andra företrädare för SPF Seniorerna som debatterat i TV och radio, skrivit debattartiklar om vikten att seniorer inte kan skuffas undan i pandemistrategin eller kommenterat äldrepolitiska frågor i tidningar och

deltagit i debatten. Ytterligare exempel på förbundets debattartiklar under 2020 handlade om det massiva pensionsraset, ett nationellt vaccinationsprogram för seniorer och om en kriskommission för äldreomsorgen.

SPF Seniorerna har genom egna rapporter, beräkningar och undersökningar syns i media. Exempelvis rapporterade både Aftonbladet och Expressen om förbundets beräkningar på pensioner och respektavstånd för vanliga yrken. De brister inom äldreomsorgen som SPF Seniorerna påtalat under lång tid uppmärksammades stort vid flertalet tillfällen.

Under året har förbundets arbete till stor del fokuserats på att tillvarata seniorers intressen i pandemin. Vid tre tillfällen har Eva Eriksson och generalsekreterare Peter Sikström träffat statsminister Stefan Löfven, flertaliga samtal och möten har hållits med socialminister Lena Hallengren, Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson, representanter från Sveriges Kommuner och Regioner samt flertalet övriga politiker och myndigheter.

Aktiviteten på
förbundets facebookside har
ökat med nästan

300 %

sedan pandemins utbrott

Förbundet har annonserat regelbundet i rikstäckande press och veckotidningar under parollen ”Vi behöver dig” för att kompensera att föreningarna inte kunnat värva genom aktiviteter och gemenskap. Vidare har förbundet gjort utskick till de som fyllt 65 år eller 67 år under våren.

Förbundet mottog extra bidrag från Socialstyrelsen på grund av pandemin för att motverka ensamhet bland äldre. Förbundskansliet kunde därmed förstärkas med en digital kommunikatör och en administratör för att hantera det ökade kommunikationsbehovet. Under året har ett flertal webinarium med sakkunniga, förbundets företrädare och andra medverkande producerats, återkommande frågesportsfilmer, digital julkalender, digitala utbildningar och konferenser inom äldrepolitiska frågor, kommunikation och rekrytering, folkhälsa och utbildning samt mötesverktyget Zoom.

Facebookgrupperna ”Digital gemenskap med SPF Seniorerna” och ”Kreativ Senior” startades för att ge seniorer en gemensam plats att dela tips och tankar. Förbundets hemsida har regelbundet uppdaterats med viktig information såsom myndigheternas rekommendationer, information och tips om samhällstjänster såsom internetbank, näthandel och apotekstjänster samt tips på så väl digitala som coronasäkra fysiska aktiviteter för föreningar och enskilda seniorer. Under pandemin har flera nyhetsbrev skickats med löpande information till förtroendevalda och medlemmar och vykort har skickats till nyblivna seniorer. Medlemstidningen Senioren har

köpt in och publicerat noveller, extra sudoku och korsord på sin hemsida.

Aktiviteten, det vill säga kommentarer och delningar, på förbundets facebookside har ökat med nästan 300 procent sedan pandemins utbrott. Över 86 000 kommentarer har lämnats på inläggen som nått 1 325 000 unika personer.

Inte ensam drevs under 2020 gemensamt av SPF Seniorerna, PRO och SKPF Pensionärerna med målet att minska ofrivillig ensamhet och isolering bland äldre personer. Genom att utbilda medlemmar kan projekt komma igång i föreningarna. Projektet startade 2018 med särskilda medel från regeringen. Under 2020 tilldelades projektet medel via Socialstyrelsen och SPF Seniorerna tog då på sig det administrativa ansvaret. Projektet startade under mars månad då coronapandemin nått Sverige och fick därför revideras kraftigt.

Förbundet har under 2020 mottagit över 14 300 e-postmeddelanden på info@spfseniorerna.se, en ökning med 1 300 jämfört med 2019. Över 13 100 samtal ringdes till förbundets växelnummer vilken är en minskning med cirka 2 000 jämfört med 2019. Direktsamtal och e-post till individuella mottagare är inte medräknade. Till generalsekreteraren skickades över 9 000 direktadresserade e-postmeddelanden under året.

SPF Seniorerna redovisar ett större ekonomisk överskott för 2020 än planerat, det beror till stor del på pandemin covid-19 och omställning till digitalisering som utförts under året. Dessutom genomfördes kongressen endast delvis och digitalt vilket ledde till ringa kostnader jämfört med den budgeterade fysiska kongressen. Konferenser och utbildningar har ställts om och genomförts digitalt till lägre kostnader. Förbundsmästerskap har ställts in. Ytterligare stora arrangemang där förbundets deltagande ställdes in var Almedalen samt mässan Nordiska Trädgårdar.

Förbundets IT-leverantör har inte kunnat genomföra planerade insatser på grund av kapacitetsbrist och kostnaderna kommer därav belasta kommande år.

Under våren vek annonsintäkterna och åtgärd om korttidspermittering vidtogs under sommarmånaderna. Då hade förbundet inte vetskapen att pandemin skulle drabba verksamheten även resterande del av året.

Förbundet har tagit del av det stödpaket som tillsattes genom sänkta arbetsgivaravgifter under månaderna mars till juni.

Vidare har förbundet under en lång tid arbetat med att minska tidigare års underskott genom att vidta besparingar inom ordinarie verksamhet, vilket under 2019 och 2020 gav ett bättre resultat än beräknat.

Händelser efter räkenskapsårets slut

Förbundet fortsätter att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer och anvisningar avseende den rådande pandemin covid-19. SPF Seniorerna har fortsatt omställningsarbetet till fler digitala möten och utbildningar bland annat i att delta och arrangera möten i verktyget Zoom där under årets första veckor 2 298 medlemmar deltagit i utbildning.

SPF Seniorerna fortsätter bevaka de frågor som rör seniorer under pandemin såsom vård och omsorg, vaccinationer mot covid-19, pensioner och ekonomi.

Det är fortsatt svårt att överblicka pandemins konsekvenser för förbundet när det gäller bland annat medlemsutveckling och kapitalförvaltning.

Året i siffror (tkr)

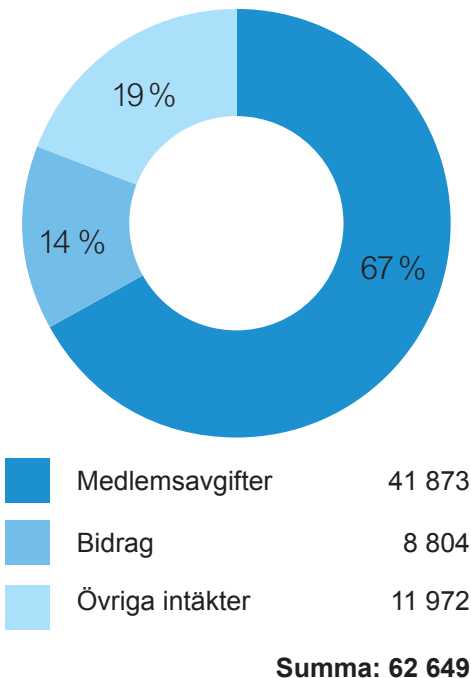
Intäkter

De totala intäkterna uppgick under året till 62 649 (60 808). Intäkterna består av medlemsavgifter 41 873 (42 047), bidrag 8 804 (3 396) samt övriga intäkter 11 972 (15 365). Till övriga intäkter räknas bland annat annonsintäkter, intäkter från samarbetspartners och webbshop.

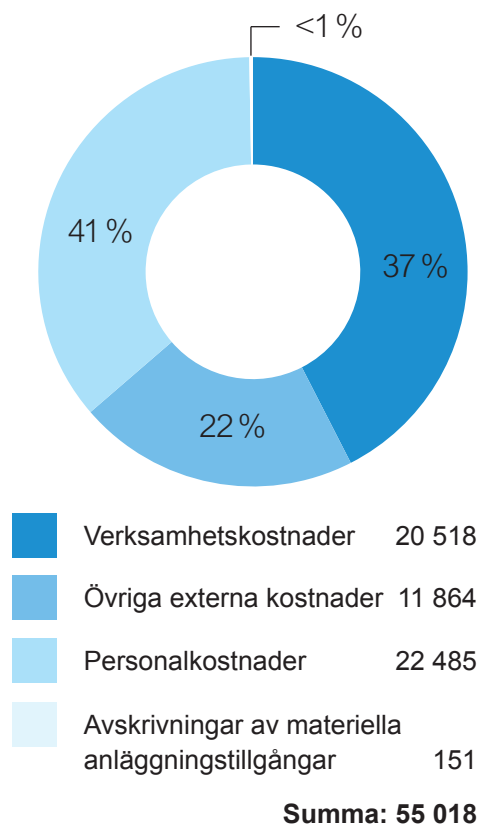
Kostnader

De totala kostnaderna uppgick under året till 55 018 (55 199). Kostnaderna består av verksamhetskostnader 20 518 (23 440), övriga externa kostnader 11 864 (11 702), personalkostnader 22 485 (19 906) samt avskrivningar av materiella anläggningstillgångar 151 (151).

Totala intäkter

Totala kostnader

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna avser främst produktionskostnad för tidningen Seniorens. Här ingår också inköp av varor till webbutiken, kostnader avseende de konferenser och utbildningar som förbundet ordnat. Under 2020 har bland annat utbildningar för förtroendevalda i distrikten hållits för folkhälsoansvariga. Dessutom har digitala utbildningar genomförts för bl.a. utbildningsansvariga, folkhälsoansvariga, distriktsstyrelser och kommunikation/PR-ansvariga. Utbildningar i verktyget Zoom för distrikts- och föreningsstyrelser har genomförts. Utbildningsfilmer för bl.a. medlemssystem- och webbadministration samt förtroendemannauppdrag. Dessutom består verksamhetskostnader av IT-kostnader avseende medlemssystem, webb, intranät, bokföringsprogram och övriga moduler som distrikt och föreningar använder med mera samt kostnader för central och lokal uppbörd, dvs tryck av avier, porto, bankkostnader, medlemskort och kostnader för registervård.

Verksamhetskostnader avser dessutom sådana kostnader som förbundet haft som direkt gynnar distrikten och föreningarna, bland annat STIM-avgift, lämnade marknadsföringsbidrag.

Övriga externa kostnader

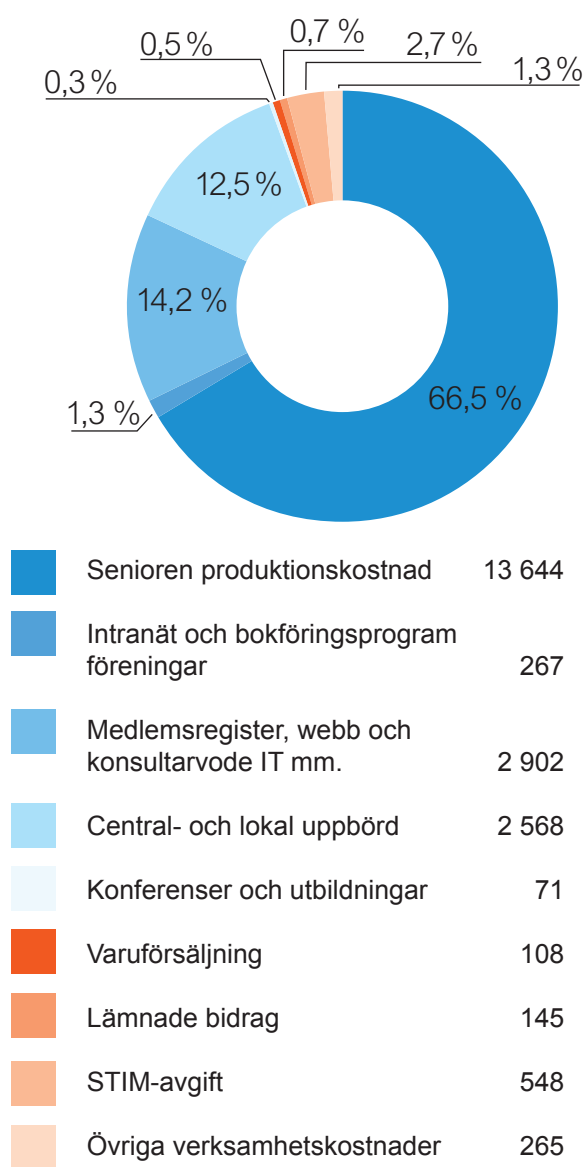
De övriga externa kostnaderna avser förutom de fasta lokal- och administrationskostnaderna, resekostnader, reklam och PR, kostnader för försäkringar, föreningsavgifter, konsulttjänster samt övriga externa kostnader.

Senioren

Seniorens totala intäkter uppgick under året till 10 715 (13 310). Intäkterna består av annonsintäkter 9 564 (12 435), bidrag 662 (0) samt övriga intäkter 489 (875). Till övriga intäkter räknas bland annat intäkter från prenumerationer och läsaresor samt bidrag.

Seniorens totala kostnader uppgick under året till 20 123 (21 786). Kostnaderna består av direkta produktionskostnader, som tryck och distribution

Verksamhetskostnader

Summa: 20 518

13 644 (14 815). Övriga kostnader avser hyra för annonsavdelning, konsultkostnader och resekostnader med mera 779 (853).

Personalkostnader avseende åtta anställda 5 700 (6 118).

Av intäkterna avseende medlemsavgifterna går 9 408 (8 476) till tidningen Seniorens.

Finansiella investeringar

Förbundets resultat från det förvaltade kapitalet uppgår till 12 (212) och fördelas enligt följande: Erhållna utdelningar 8 (0), realiserat resultat på försäljning av aktier och obligationer 168 (347) och förvaltningskostnader -156 (-135). Värdeskillnaden mellan det bokförda värdet och marknadsvärdet uppgår till ca 2 702, dvs ett positivt övervärde. Den årliga avkastningen har uppgått till 3,8%.

SPF Seniorerna har ett fortsatt samarbete med vår kapitalförvaltare, Danske Bank.

Målet för förvaltningen och vår placeringspolicy är att långsiktigt bidra till SPF Seniorernas verksamhet med så stora tillskott som möjligt. Instruktionen för kapitalförvaltningen innehåller bland annat ett balanskrav mellan aktier och så kallade räntebärande värdepapper (40 - 60 mellan de olika typerna).

Årets resultat efter finansiella investeringar utgör ett överskott på 7 645.

Reserveringar

Reservering av ändamålsbestämda medel om 700 tkr för framtida kongress har gjorts 2020. Beslut om att avsätta 700 tkr under 2018-2020 beslutades i rambudget vid kongress 2017. Utnyttjande av medlen sker vart tredje år då kongressen genomförs. Då kongressen 2020 delvis genomförts digital till ringa kostnader beslutades att avsättningar ska utnyttjas vid kongress 2023.

Reservering av ändamålsbestämda medel om 2 500 tkr avseende IT-utveckling som uteblivit under 2019 och 2020 pga. kapacitetsbrist hos IT-leverantör.

Reservering av ändamålsbestämda medel om 500 tkr för digitalsatsning.

Styrelsen

Förbundsstyrelsen har under 2020 bestått av 13 ledamöter samt en personalrepresentant. Förbundsstyrelsen har haft 9 möten under året och arbetsutskottet har haft 9 möten under året.

Revisorer

Förtroendevalda

Margareta Nyström, ordinarie och Arne Johannesson, ordinarie (2020-01-01--2020-06-11), Hans Bengtsson, ordinarie och Jan Erik Lövbom, ordinarie (fr o m 2020-06-12). Kjell Dahlström och Mats Rensfeldt ersättare.

Auktoriserade

Ulrika Granholm Dahl, ordinarie revisor, PwC, Johan Rönnkvist, revisorssuppleant, PwC.

Resultat och ställning

Flerårsöversikt

Allmänna förutsättningar	2020	2019	2018	2017	2016
Antal medlemmar	250 451	259 506	261 397	263 870	264 483
Medelantalet anställda	27	25	24	24	23
Resultat (tkr)					
Verksamhetens intäkter	62 649	60 808	51 378	52 415	51 787
Verksamhetens kostnader	-55 018	-55 199	-54 350	-57 729	-57 092
Verksamhetens resultat	7 631	5 609	-2 972	-5 314	-5 305
Resultat från finansiella investeringar	12	212	33	1 768	1 382
Årets resultat	7 645	5 822	-2 939	-3 546	-3 923
Ekonomisk ställning					
Eget kapital (tkr)	32 279	24 634	18 811	21 751	25 297
Soliditet (%)	75	78	75	73	77

Definitioner

Eget kapital - Företagets nettotillgångar, dvs skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Soliditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Förändring av eget kapital (Tkr)

	Ändamåls- best. medel	Balanserat kapital	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	1 400	23 234	24 634
Årets resultat		7 645	7 645
Ändamålsbestämning av medel, Kongress	700	-700	0
Ändamålsbestämning av medel, IT-utveckling	2 500	-2 500	0
Ändamålsbestämning av medel, digitalsatsning	500	-500	0
Belopp vid årets utgång	5 100	27 179	32 279

Förbundets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

Tkr

	Not	2020-12-31	2019-12-31
Verksamhetens intäkter	2		
Medlemsavgifter		41 873	42 047
Bidrag	3	8 804	3 396
Övriga verksamhetsintäkter		11 972	15 365
		62 649	60 808
Verksamhetens kostnader			
Verksamhetskostnader	4	-20 518	-23 440
Övriga externa kostnader	5	-11 864	-11 702
Personalkostnader	6	-22 485	-19 906
Avskrivningar		-151	-151
		-55 018	-55 199
Verksamhetsresultat		7 631	5 609
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar	7	176	347
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		-165	-135
		12	212
Resultat efter finansiella poster		7 643	5 821
Årets resultat		7 645	5 822
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		7 645	5 822
Reservering av ändamålsbestämda medel för			
framtida kongress		-700	-700
framtida IT-utveckling		-2 500	0
framtida digitalsatsning		-500	0
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		3 945	5 122

Balansräkning

Tkr

	Not	2020-12-31	2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	8	273	424
		273	424
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	9, 10	21 469	19 421
Andra långfristiga fordringar		14	29
		21 483	19 450
Summa anläggningstillgångar		21 756	19 874
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Handelsvaror		778	669
		778	669
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 253	1 465
Övriga fordringar		104	282
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 440	1 543
		3 797	3 290
Kassa och bank		16 974	7 692
Summa omsättningstillgångar		21 549	11 651
SUMMA TILLGÅNGAR		43 305	31 525

Balansräkning

Tkr

	Not	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		5 100	1 400
Balanserat kapital		19 534	17 412
Årets resultat		7 645	5 822
Summa eget kapital		32 279	24 634
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		5 305	3 017
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	11	1 383	0
Övriga skulder		924	1 010
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	3 414	2 864
Summa kortfristiga skulder		11 026	6 891
Summa eget kapital och skulder		43 305	31 525

Noter

Tkr

NOT 1

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med tillämpningen av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Resultaträkningen

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i den ideella föreningen. Medlemsavgifter intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Bidrag

Som bidrag räknas likvida medel som en förening erhåller från en bidragsgivare som är ett offentlig-

rättsligt organ eller annan bidragsgivare. Ett bidrag intäktsredovisas i den period när bidraget utbetalats till förbundet. Intäktsredovisningen sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att bidraget inte kommer att återkrävas.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Leasingavtal

Föreningens samtliga leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Balansräkningen

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Kontorsmöbler	10 %
Kontorsmaskiner	20 %
Förbättringsutgift på annans fastighet	17 %

Finansiella instrument

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Placeringar i värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas långsiktigt har redovisats till sina anskaffningsvärden. Varje balansdag görs bedömning om eventuellt nedskrivningsbehov.

Värdepappersportfölj

Förbundet har definierat två värdepappersportföljer en aktieportfölj och en ränteportfölj. Vid prövning av nedskrivningsbehov avräknas orealiserade förluster mot orealiserade vinster inom respektive portfölj.

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att inkurans i varulagret har beaktats.

Eget kapital

Eget kapital utgörs av ändamålsbestämda medel i form av kongressfond, fond för IT-utveckling- och digitalsatsning samt balanserat kapital. Fonderna utgörs av avsättningar för framtida kongress, IT-utveckling och digitalsatsning. När förbundet belastas med kostnader redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av respektive fond med motsvarande belopp.

NOT 2

Verksamhetens intäkter

Förbundets intäkter fördelar sig enligt följande:	2020-12-31	2019-12-31
Medlemsavgifter	41 873	42 047
Senioren annons, prenumerationer och övriga intäkter exkl. bidrag	10 053	13 310
Övriga verksamhetsintäkter	1 919	2 055
	53 846	57 412

NOT 3

Erhållna bidrag

Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen	2020-12-31	2019-12-31
Statsbidrag organisationsstöd	2 624	3 396
Statsbidrag för insatser som bidrar att motverka ofrivillig ensamhet	5 120	0
Bidrag Arvsfonden, projekt "mötesglädje istället för ensamhet"	423	0
Bidrag för personal, korttidspermittering och sjuklöner	637	0
Summa	8 804	3 396

Bidrag avser statsbidrag och offentligt bidrag. Under 2020 utbetalade Socialstyrelsen bidrag till riksomfattande pensionärsorganisationer med sammanlagt 8000 tkr. SPF Seniorens andel härav var 2 624 tkr motsvarande 10,21 per medlem. Bidraget beräknades på antalet medlemmar per 1 juli 2019. Bidrag avser också statsbidrag vilket erhållit i mars 2020 för projekt för att motverka ofrivillig ensamhet, projektet drivs av SPF Seniorerna, PRO och SKPF och administreras av SPF Seniorerna. Den 1 november startade ett projekt med Arvsfonden "mötesglädje istället för ensamhet", vilket löper över tre år.

NOT 4

Verksamhetskostnader

	2020-12-31	2019-12-31
Varuförsäljning	108	877
Seniorens produktionskostnad	13 644	14 815
Intranät och bokföringsprogram för föreningar	267	319
Medlemsregister, webb och konsultarvode-IT m.m.	2 902	2 968
Kostnader central och lokal uppbörd	2 568	2 346
Konferenser och utbildningar	71	775
Lämnade bidrag	145	568
STIM-avgift	548	514
Övriga verksamhetskostnader	265	258
	20 518	23 440

NOT 5

Övriga externa kostnader

	2020-12-31	2019-12-31
Lokalkostnader	2 773	2 799
Resekostnader	312	1 005
Reklam och PR	1 796	886
Kontorsmaterial och trycksaker	1 434	1 201
Bilkostnader	108	29
Tele- och datakommunikation samt frakt och portokostnader	773	869
Försäkring och risk	249	281
Bankkostnader, avgifter, data- och konsulttjänster	4 109	4 238
Övriga kostnader	309	394
	11 864	11 702

NOT 6

Anställda och personalkostnader

	2020-12-31	2019-12-31
Medelantalet anställda		
Kvinnor	20	19
Män	7	6
	27	25
Löner och andra ersättningar		
Arvoden till styrelse och Generalsekreterare	1 733	1 791
Övriga arvoden	76	122
Övriga anställda	14 026	11 610
	15 835	13 523
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för övriga anställda	2 072	1 921
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	4 102	3 872
	6 174	5 793
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	22 009	19 316
Könsfördelning i styrelse		
Andel kvinnor i styrelsen	54 %	54 %
Andel män i styrelsen	46 %	46 %

Under kongressperioden 2017-2020 fördelades årsarvoden till förtroendevalda enligt följande:

Förbundsordförande: fast arvode på åtta prisbasbelopp, 1e och 2e vice ordförande: fast arvode på två prisbasbelopp. Sammanträdesarvode uppgår till 0,3 prisbasbelopp. Kongressen 2020 beslutade om samma nivå för arvoden enligt ovan för kommande period 2021-2023.

NOT 7

Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2020-12-31	2019-12-31
Erhållna utdelningar	8	0
Resultat vid avyttringar	168	347
	176	347

NOT 8

Inventarier, verktyg och installationer

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 810	1 766
Inköp		44
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 810	1 810
Ingående avskrivningar	-1 386	-1 235
Årets avskrivningar	-151	-151
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 536	-1 386
Utgående redovisat värde	273	424

NOT 9

Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	19 421	18 042
Inköp	6 287	12 289
Försäljningar	-4 239	-10 910
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	21 469	19 421
Utgående redovisat värde	21 469	19 421

NOT 10

Värdepappersinnehav

	Bokfört 2020-12-31	Marknadsvärde 2020-12-31
Långfristiga värdepappersinnehav		
Noterade aktier och aktiefonder	8 315	10 513
Noterade räntebärande värdepapper	13 153	13 658
Summa innehav	21 469	24 171

NOT 11

Skuld erhållna ej nyttjade bidrag

Projekt med Arvsfonden "mötesglädje istället för ensamhet", vilket löper över tre år med start den 1 november 2020.

	2020-12-31	2019-12-31
Erhållet under året	1 806	0
Ianspråktaget under året	-423	0
	1 383	0

NOT 12

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Särskild löneskatt på pensioner	768	738
Upplupna löner inkl. sociala avgifter	143	0
Semesterlöner inkl. sociala avgifter	1 293	840
Övriga upplupna kostnader	883	398
Förutbetalda intäkter	330	889
	3 416	2 865

Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Eva Eriksson
Förbundsordförande

Chatrine Pålsson Ahlgren

Ann-Christine Baar

Ann Hedberg Balkå

Anders Bergsten

Lars Åke Carlsson

Berndt Ericsson

Lena Gustafsson

Kjell Hansson

Åke Persson

Nils Ingmar Thorell

Monica Ulfhielm

Mona Wilsson

Årsredovisningen har fastställts vid styrelsemöte
15 mars 2021 och därefter signerats av samtliga
styrelseledamöter.

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor
PwC

Hans Bengtsson
Revisor

Jan-Erik Lövbom
Revisor

Revisionsberättelse

Till kongressen i SPF Seniorerna, org.nr 888000-2830

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SPF Seniorerna för år 2020.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2020 som vi inhämtade före datumet för denna revisionsberättelse. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som

identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare

sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för SPF Seniorerna för år 2020.

Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorernas ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och

väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

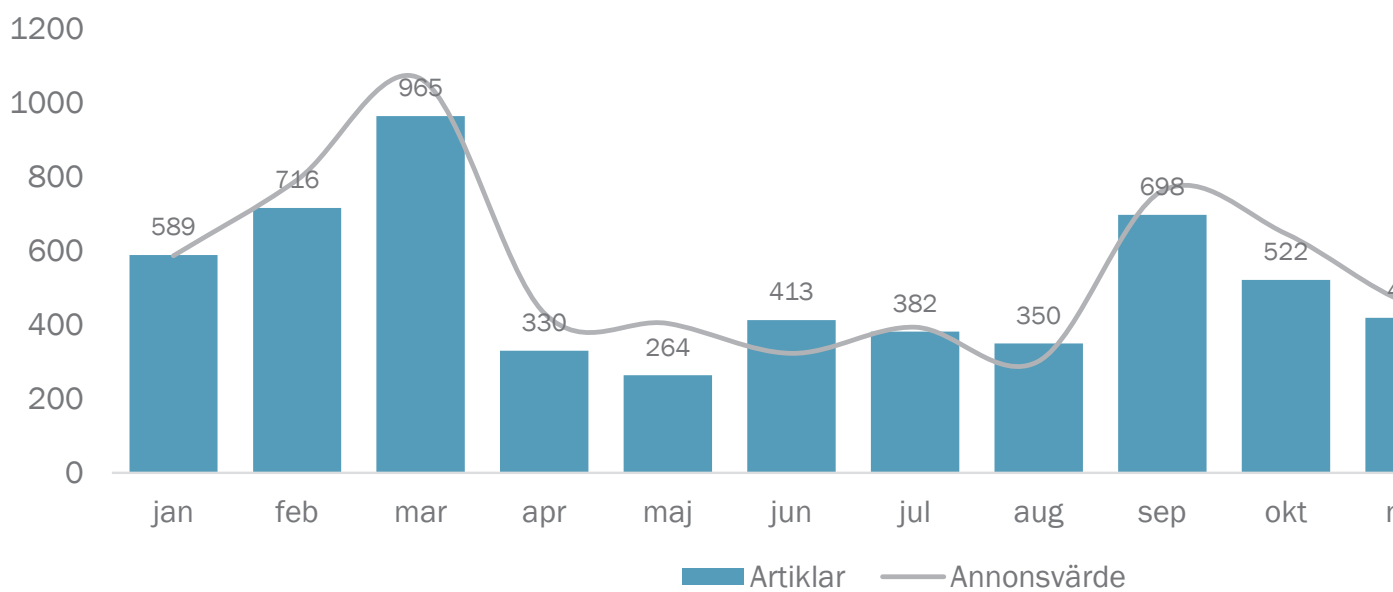
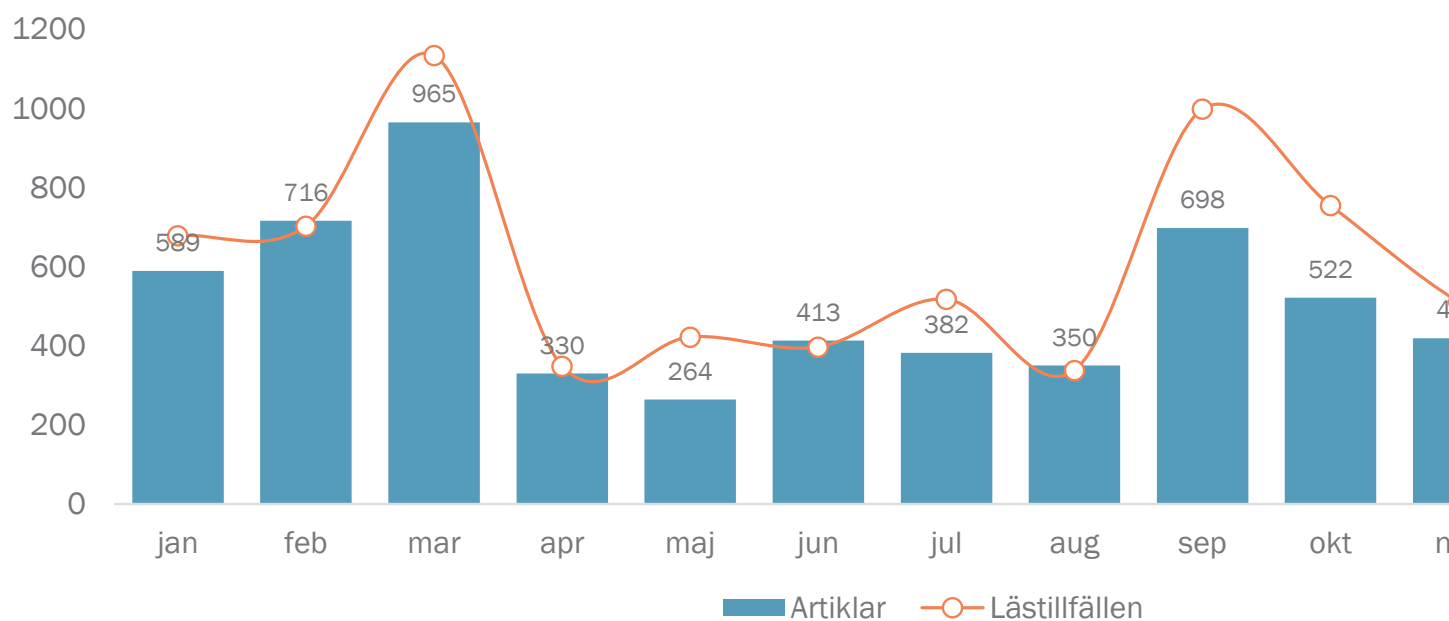
Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor
PwC

Hans Bengtsson
Revisor

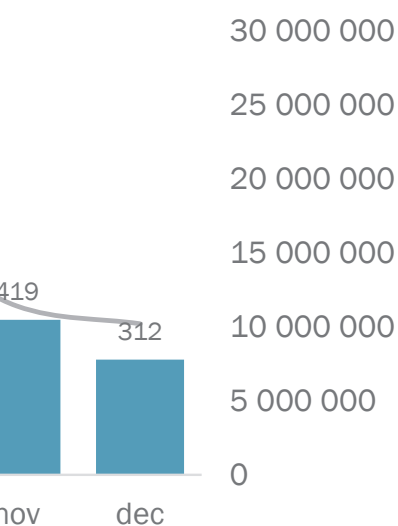
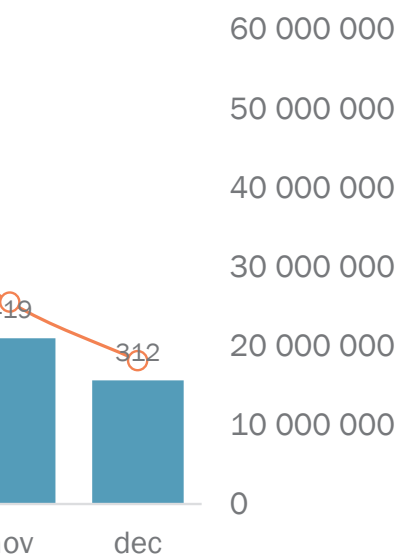
Jan-Erik Lövbom
Revisor

Revisionsberättelsen är avgiven
den 26 mars 2021.

EXPONERING OCH GENOMSLAG ÖVER TID

Källa: Retreiver

EXPONERING OCH GENOMSLAG ÖVER TID

MÅN	ARTIKLAR	LÄSTILLFÄLLEN	ANNONSVÄRDE
jan	589	33 919 731	14 676 863
feb	716	35 139 042	19 795 477
mar	965	56 735 187	26 646 924
apr	330	17 427 250	10 800 563
maj	264	21 115 072	10 102 151
jun	413	19 839 124	8 081 719
jul	382	25 878 953	9 848 564
aug	350	16 900 987	7 557 690
sep	698	49 927 347	19 071 597
okt	522	37 729 184	16 169 637
nov	419	25 530 805	11 423 518
dec	312	18 132 286	10 215 394

Den övre grafen visar fördelningen av antal artiklar och lästillfällen under året. Publiciteten når sin topp i mars.

Möjliga lästillfällen baseras på varje enskild källas räckvidd. Den sammanlagda räckvidden kan upplevas som hög då det är bruttotalet som redovisas.

Den undre grafen grafen visar fördelningen av antal artiklar och annonsvärde under året.

www.spfseniorerna.se

Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50

info@spfseniorerna.se

